



6.12.2024 nr 9.5-2.2/24-25/2/13

Viimsi Vallavalitsus

Randvere Kooli haldusjärelevalve õiendi kinnitamine

Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹, põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 87 lõike 1 ning haridus- ja teadusministri 24.05.2022 käskkirja nr 155 „Volituse andmine riikliku ja haldusjärelevalve teostamiseks, tegevuslubade andmiseks ning huvihariduse õppekavade registreerimiseks Eesti hariduse infosüsteemis“ punkti 4 alusel.

1. Kinnitan Randvere Kooli haldusjärelevalve õiendi (lisatud).
2. Kooli pidajal esitada õiendis tehtud ettekirjutuste täitmise kohta Haridus- ja Teadusministeeriumile kirjalik aruanne ettekirjutuste täitmist tõendavate dokumentidega viie tööpäeva jooksul peale ettekirjutuse tähtaega.
3. Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Anne Põldsaar

õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna peaekspert

Koopia: Randvere Kool, randverekool@randverekool.edu.ee

Anne Põldsaar

735 0212

anne.poldsaar@hm.ee

KINNITATUD

Haridus- ja Teadusministeeriumi

õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna peaeksperdi korraldusega
„Randvere Kooli haldusjärelevalve õiendi kinnitamine“

RANDVERE KOOLI HALDUSJÄRELEVALVE ÕIEND

SISSEJUHATUS

1. Randvere Kool (edaspidi *kool*) on Viimsi Vallavalitsuse (edaspidi *pidaja*) hallatav õppeasutus aadressil Gustav Heinrich Schüdlöffeli tee 4/1, Randvere küla, Viimsi vald, 74016 Harju maakond.
2. Kool on munitsipaalkool, mis korraldab õpet I–III kooliastmes.
3. Järelevalvet teostasid Haridus- ja Teadusministeeriumi õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna peaeksperdi 21.06.2024 korralduse nr 9.5-2.2/24-25/2/1 „Haldusjärelevalve algatamine Randvere Koolis“ alusel kooli ja selle pidaja tegevuse õiguspärasuse üle Haridus- ja Teadusministeeriumi õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna peaeksperdid Anne Põldsaar ja Mare Tamm.
4. Haldusjärelevalve algas 07.10.2024.
5. Järelevalve eesmärk oli vaadelda õppeasutuse tegevuse õiguspärasust õppe- ja kasvatustegevuse korraldamisel, õpilaste arengu toetamisel ning tugiteenuste tagamisel ja koolivälise nõustamismeeskonna soovitude järgimisel. Samuti oli vaatluse all õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon.
6. Järelevalves vesteldi kooli juhtkonna, sh direktori ja õppealajuhatajatega, kooli pidaja esindajatega, hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordinaatori (edaspidi *HEVKO*) ja tugispetsialistidega ning õppenõukogu, õpilaste, lastevanemate ja hoolekogu esindajatega. Tutvuti kooli dokumentide ja õppekeskkonnaga ning võrreldi kooli andmeid Eesti hariduse infosüsteemi (edaspidi *EHIS*) tehtud sissekannetega.

KOKKUVÕTE

Randvere Kool on munitsipaalkool I–III kooliastme õpilastele. Järelevalve ajal õppis koolis 536 õpilast, neist I kooliastmes 194, II kooliastmes 148, III kooliastmes 194. EHISe andmetel oli koolivälise nõustamismeeskonna (edaspidi *KVNM*) soovitusel 10 õpilasel põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava lihtsustatud õppe, 15-l põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava toimetulekuõppe ja 3 põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava hooldusõppe tasemel.

Kooli õppekava ei ole kooskõlas riiklike õppekavadega. Õppekava üldosas on vaja ajakohastada õppekava läbivate teemade loetelu ja käsitlemise põhimõtted ning selgitused vaba tunniressursi kasutamise eesmärkidest. Ainekavadest vajavad täiendamist eesti keele kui teise keele, vene ja saksa keele, loodusõpetuse, füüsika, inimeseõpetuse, ajaloo, ühiskonnaõpetuse ning käsitöö ja tehnoloogia ainekavad.

Lihtsustatud õppe õppekavas on vastuolud õpilase õppeaja pikendamise korralduses ning eesti keele, matemaatika, loodusõpetuse, inimeseõpetuse, ajaloo, kehalise kasvatuse, kunstisõpetuse, muusika, tööõpetuse ja võõrkeele ainekavades.

Kooli õppekorraldust puudutavad koolisisesed dokumendid vajavad uuendamist ja täiendamist. Koolis ei viida süstemaatiliselt läbi sisehindamist, 2024/2025. õppeaastaks pole kinnitatud üldtööplaani.

Õpilase arengu toetamisega seotu on koolis dokumenteeritud, kuid sisulist tuge ei osutata õigusaktides nõutud mahus. Koolis ei ole tagatud logopeedi teenus, vajadus on suurendada sotsiaalpedagoogi teenuse mahtu. *KVNMI* soovitusi täidetakse osaliselt.

Koolis töötas järelevalve ajal 77 õppe- ja kasvatusala töötajat, kelle kvalifikatsioonile on esitatud seadusest tulenevad nõuded. Nõutav kvalifikatsioon oli 42 (54,5%) töötajal. Kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate osakaal koolis pole piisav lähtuvalt nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust.

Töötajad tunnevad vajadust meeskonnakoolituste järele.

Koolipere poolt toodi kooli eripärana välja kooli ja kogukonna tihedat seotust ning erinevate õppekavade rakendamist.

Käesoleva õiendi projekt saadeti Viimsi Vallavalitsusele ärakuulamiseks 28.11.2024. Ära kuulamisel esitatud ettepanekuid on arvestatud osaliselt, mitteamvestamise kaalutlused on toodud vastavas õiendi osas.

OLUKORRA KIRJELDUS

1. Õppekava vastavus nõuetele

Kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokumendiks on õppekava. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse¹ (edaspidi *PGS*) kohaselt kehtestab kooli õppekava direktor. Kooli õppekava ja selle muudatused tuleb esitada enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.

Järelevalvele esitati kooli õppekava, mille muudatused olid kinnitatud direktori käskkirjaga². Õppekava on enne kehtestamist esitatud arvamuse andmiseks hoolekogule³ ja õppenõukogule⁴.

¹ PGS, § 17 lg 2.

² Direktori 05.09.2024. a käskkiri nr 1-3/14.

³ Hoolekogu 27.08.2024. a protokoll nr 7.

⁴ Õppenõukogu 31.08.2023. a protokoll nr 1-11/5.

Õppenõukogu protokoll on kuupäev on ekslikult varasem koosoleku toimumise ajast. Õpilasesindust ei ole koolis seni olnud, sel õppeaastal tegeldakse õpilasesinduse loomisega. Hoolekogu ja õppenõukogu koosolekute protokollides ei kajastu arutelu ega asjaolu, et need organid oleks esitanud õppekava muudatuse projektile ettepanekuid ja täiendusi. Direktori sõnul oli muudatusi nii palju, et neid oli raske kajastada õppenõukogu protokollides. Muudatused arutati varasemalt läbi koostöökojas. Hoolekogu õppekava kohta muudatusettepanekuid ei teinud.

Juhime tähelepanu protokollide vormistamisele. Õppenõukogu koosoleku protokollile on sätestatud nõuded.⁵ Õppenõukogus toimunud arutelu ning sõnavõtude sisust olulisema esitamine on tähtis õiguspärasuse ning kooli õppe- ja kasvatustegevuse järjepidevuse tagamiseks. Kuna tegemist on haldusaktiga, tuleb otsuses teavitada otsuse vaidlustamise võimaluste, koha, tähtaja ja korra kohta.⁶

Seadus⁷ sätestab, et kehtiv õppekava peab olema kooli veebilehel täies mahus avalikustatud. Õppekava on kooli veebilehel kättesaadav.

Kooli õppekava on hinnatud vastavalt põhikooli riiklikule õppekavale⁸ (edaspidi *PRÕK*), põhikooli lihtsustatud riiklikule õppekavale⁹ (edaspidi *PLRÕK*) ja PGSile.

1.1. Õppekava üldosa

Õppekava üldosa ei ole kooskõlas *PRÕK*is, *PLRÕK*is ja *PGS*is sätestatuga ja vajab täiendamist.

- 1) Õppekava üldosas leheküljel 8 on loetletud õppekava läbivad teemad¹⁰, mis on ajakohastamata. Lisaks on kirjeldamata põhimõtted, milliste tegevuste kaudu konkreetsemalt koolis õppekava läbivaid teemasid käsitletakse.¹¹
- 2) Tunnijaotusplaani juures puuduvad selgitused vaba tunniressursi kasutamise eesmärkidest. On küll loetletud, kuidas tunniressurss on jaotatud, kuid puudub põhjendus, miks on kohustuslike õppeainete maht suurendatud.¹²

1.2. Ainevaldkonniti koondatud ainekavad klassiti/kursuseti

Valdkonnakavade üldosas puuduvad kirjeldused, kuidas toetatakse *PRÕK*is kirjeldatud üldpädevuste arengut, käsitletakse läbivaid teemasid ning lõimitakse õppeaineid.¹³

Vastuolud *PRÕK*is sätestatuga on järgnevate õppeainete ainekavades: eesti keel teise keelena, B-võõrkeel, sh saksa keel ja vene keel, loodusõpetus, füüsika, inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus, käsitöö, tehnoloogia.

- 1) **Eesti keel teise keelena ainekava**¹⁴ on esitamata, kuigi keele ja kirjanduse valdkonnakavas on ainekava nimetatud valdkonnakava osaks. Kui koolis toimub õpe nimetatud ainekava alusel ainult individuaalse õppekava alusel, tuleb korrigeerida valdkonnakava üldosa.¹⁵
- 2) B-võõrkeelte **vene keele** ja **saksa keele** ainekavades¹⁶ on alates 7. klassist kirjeldatud üksnes õppesisu, õpitegevused ja teemavaldkonnad, ent puuduvad õpitulemused klassiti.¹⁷ **Saksa keele ainekava** õpitulemused ja õppesisu tuleb viia kooskõlla *PRÕK* lisaga 8, mille rakenduskohustus algas 1. septembril 2024.

⁵ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 5 lg 8.

⁶ Haldusmenetluse seadus, § 57 lg 1.

⁷ PGS, § 69 lg 1.

⁸ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“.

⁹ Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määrus nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“.

¹⁰ *PRÕK*, § 14.

¹¹ *PRÕK*, § 24 lg 6 p 1.

¹² *PRÕK*, § 24 lg 6 p 2.

¹³ *PRÕK*, § 24 lg 7.

¹⁴ *PRÕK* lisa 1 p 2.4.

¹⁵ *PRÕK*, § 24 lg 7.

¹⁶ *PRÕK* lisa 8 p 2.2.

¹⁷ *PRÕK*, § 24 lg 7.

- 3) **Loodusõpetuse ainekavas**¹⁸ kirjeldatud õpitulemused ja õppesisu tuleb viia kooskõlla PRÕK lisaga 4, mille rakenduskohustus algas 1. septembril 2024.
- 4) **Füüsika ainekavas**¹⁹ on kohati uue ja eelneva ainekava õpitulemused läbisegi. Lähtuda tuleb kehtiva ainekavaversiooni õpitulemustest. Samuti on soovitatav kasutada sama teemade jaotust riikliku ainekavaga ja soovi korral selle all alateemasid välja tuua. Ainekava tuleb viia kooskõlla PRÕKi lisaga 4.
- 5) **Inimeseõpetuse ainekavas** on pealkirja all: "Inimeseõpetuse õppesisu klassiastmeti" esitatud teadmiste, oskuste ja hoiakute loendid kooliastmeti. Puudub ainekava õpitulemuste ja õppesisu lahtikirjutus 5. klassile. Ainekava tuleb viia kooskõlla PRÕKiga²⁰.
- 6) **Ajaloo ainekavas** on 5. klassi õppesisu üle koormatud ega ole teostatav 35 õppetunniga aastas. Osa õpitulemuste saavutamiseks ei ole esitatud ainesisu²¹.
- 7) **Ühiskonnaõpetuse ainekavas**²² puudub 6. klassi õpitulemuste ja õppesisu lahtikirjutus. 9. klass on esitatud kaks korda. Seejuures sisaldab 9. klassi lahtikirjutus õpitulemusi ja õppemeetodite kirjeldust, puudub ainesisu.
- 8) **Käsitöö ja tehnoloogia ainekavades** on õpitulemuste detailse lahtikirjutamisega tekkinud teemadena õpitulemusi, mis on vastuolus PRÕKiga²³.

1.3. Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava

1.3.1. Vastuolud õpilase õppeaja pikendamisega toimetuleku ja hooldusõppes

Kooli õppekava²⁴ sätestab, et lapsevanema poolt hiljemalt 9. klassi esimesel poolaastal esitatud põhjendatud taotluse alusel võib õppenõukogu otsusega ja kooli pidaja nõusolekul pikendada toimetuleku õppe õpilase õppeaega kahe õppeaasta võrra kuni 32 nädalatunni ulatuses igal õppeaastal ning hooldusõppe õpilase õppeaega kahe õppeaasta võrra kuni 20 nädalatunni ulatuses igal õppeaastal. Täiendavate õppeaastate kohustuslike ja valikainete kohta koostatakse jätkuvalt õpilasele individuaalne õppekava (edaspidi *IÕK*).

Kehtiva õigusakti²⁵ kohaselt saab toimetulekuõppel ja hooldusõppel õpilasele kooli õppekavaga ja/või individuaalse õppekavaga sätestada nominaalseks õppeajaks põhikoolis 11 õppeaastat. 10. ja 11. õppeaastal koostatakse toimetulekuõppe õpilasele kohustuslike ja valikainete kohta IÕK kuni 32 nädalatunni ulatuses ja hooldusõppe õpilasele kuni 20 tunni ulatuses nädalas. Kooli põhjendatud otsus õppeaja pikendamisest keeldumise kohta vormistatakse kirjalikult ja toimetatakse õpilase vanemale või eestkostjale kätte posti teel või antakse kätte allkirja vastu hiljemalt 9. klassi esimesel poolaastal.

Seega ei ole koolil õigus nõuda lapsevanemalt (hooldajalt) konkreetses ajavahemikus põhjendatud taotlust tema lapse nominaalse õppeaja pikendamise kohta. Kõigi toimetuleku- ja hooldusõppe õpilaste nominaalne õppeaeg on eelduslikult juba 11 õppeaastat ning vaid erandjuhtudel, näiteks tervislikest põhjustest tulenevalt (õpilane on ohtlik endale ja kaasõpilastele vm äärmuslikud olukorrad) saab kool põhjendatud otsusega nominaalse õppeaja pikendamisest keelduda.

1.3.2. Lihtsustatud õppe ainekavad

Aineteülelelt juhime tähelepanu, et lihtsustatud õppes ei ole ainevaldkondi, on ained ja ainekavad.²⁶ Ainekavades esitatud vormistus ei toeta ainekavast tervikliku ülevaate saamist.

¹⁸ PRÕK lisa 4 p 2.1.

¹⁹ PRÕK lisa 4 p 2.3.

²⁰ PRÕK, lisa 6 p 2.1.

²¹ PRÕK, lisa 6 p 2.2.

²² PRÕK lisa 6 p 2.3.

²³ PRÕK, lisa 7 p 2.1.3.

²⁴ Kooli õppekava, p 17.

²⁵ PLRÕK, lisa 2 p 3.10 ja lisa 3 p 3.9.

²⁶ PLRÕK, lisa 1, II ptk, p 4.

Klasside üleselt tuleb esitada taotletavad õpitulemused loogilises seoses õppesisuga, mille kaudu/abil õpitulemusteni jõutakse.

1) Eesti keele ainekava vastuolu

1.–2. kl; 3.–5. kl; 6.–7. kl ja 8.–9. kl ainekavades on õpitulemused esitatud lähtudes PLRÕKi lisa 1 punktist 6.1, mis on kehtetu.

3.–5. klassi ainekavas on kooliastmeks märgitud II–III kooliaste. Juhime tähelepanu, et 3. kl on I ja 5. klass on II kooliaste.

6.–7. klassi ainekavas on kooliastmeks märgitud III kooliaste. Juhime tähelepanu, et 6. klass on veel II kooliaste.

Ainekavades esitatud õppesisu on suurel määral kopeeritud soovituslike [õppeprotsesside kirjelduste lehelt](#).²⁷ PRÕK²⁸ sätestab, et õpet kavandades ja ellu viies arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane. Kopeerides viidatud lehelt soovitusel täies mahus, ei kohandata õpet oma koolist ja õpilastest lähtudes ning võetakse kooli ainekavaga kohustused, mida peab sellisel juhul ka täitma, arvestades sealjuures PLRÕKis kehtestatud ainemahtu ja õpilase õppekoormust.

Juhime tähelepanu, et soovitusel lähtuvad riiklikest õppekavadest kui raamist, pakkudes nii õpitulemuste kui ka õppesisu kirjeldamisel laiemat valikut, kui koolid tegelikult õpitulemuste saavutamiseks vajavad. Soovitusel koostamise eesmärk on toetada nii koolide meeskondi kui ka üksikuid aineõpetajaid oma kooli õppekava koostamisel ja õppe kavandamisel ning korraldamisel just enda kooli ja oma õpilaste eripäraga arvestades. Samuti on eesmärk näidata valikute paljusust, lähtudes riiklike õppekavade paindlikkusest ja koolide autonoomiast.

2) Matemaatika ainekava vastuolu

1. klassi puhul ei ole esitatud õpitulemustele vastavat õppesisu.

1.–2. kl ainekavas on õppesisu esimese lausena märgitud „1. Õpilane teab naturaalarve 1–20.“. Tekib küsimus, kas 1. klassi alustatakse teise kümne arvude moodustamisega. PLRÕKi matemaatika ainekava näeb 1. klassi õpitulemusi ette järgnevalt: 4) nimetab, kirjutab ja võrdleb arve 10 piires; 5) teab arvude koostist 10 piires; 6) liidab ja lahutab 10 piires jne.

1. ja 4. klassi puhul ei ole esitatud õpitulemustele vastavat õppesisu. Näiteks on õpitulemuste veerus esimese õpitulemusena kirjas „Moodustab, loeb ja kirjutab arve 21–100, järgarve 11.–20.“, kuid kõrval veerus „Õppesisu“, on samal real „1. Õpilane teab naturaalarve 1000 piires; Arvud 1000 piires, moodustamine, lugemine, kirjutamine. Järgarvud 1000ni“ jne.²⁹

6.–7. klassi matemaatika ainekavas on kooliastmeks märgitud II kooliaste. Juhime tähelepanu, et 7. klass on juba III kooliaste.

1. ja 7. klassi matemaatika õpitulemused on esitatud lähtudes PLRÕKi lisa 1 punktist 6.3, mis on kehtetu. 1. klassi puhul puudub õppesisu.

1. ja 9. klassi matemaatika õpitulemused on esitatud lähtudes PLRÕKi lisa 1 punktist 6.3, mis on kehtetu.

1.–2. kl, 3.–5. kl, 6.–7. kl ja 8.–9. kl matemaatika ainekavade õppesisu (sh 1.–2. kl ja 3.–5. kl puhul õppesisust lähtuvalt konkretiseeritud õpitulemused) on kopeeritud soovituslike õppeprotsesside kirjelduste lehelt. Vastuolu ja põhjendus, miks see ei ole asjakohane, on toodud eesti keele ainekavade juures.

3) Loodusõpetuse ainekava vastuolu

1.–2. kl; 3.–5. kl; 6.–7. kl ja 8.–9. kl loodusõpetuse ainekavades on õpitulemused esitatud lähtudes PLRÕKi lisa 1 punktist 6.4, mis on kehtetu. Osaliselt on õpitulemusi kombineeritud ka kehtiva PLRÕKi lisa 1 punktis 4.5 kehtestatud õpitulemustega.

1.–2. kl, 3.–5. kl, 6.–7. kl ja 8.–9. kl loodusõpetuse ainekavade õppesisu on kopeeritud soovituslike õppeprotsesside kirjelduste lehelt. Vastuolu ja põhjendus, miks see ei ole asjakohane, on toodud eesti keele ainekavade juures.

4) Inimeseõpetuse ainekava vastuolu

²⁷ Õppekavade materjalide veeb, <https://projektid.edu.ee/pages/viewpage.action?pageId=211454904>.

²⁸ PRÕK, § 5 lg 4 p 2.

²⁹ PLRÕK, § 5 lg 7 p 1.

1.–2. kl, 3.–5. kl, 6.–7. kl ja 8.–9. kl inimeseõpetuse ainekavades on õpitulemused esitatud lähtudes PLRÕKi lisa 1 punktist 6.6, mis on kehtetu.

5) Ajaloo ainekava vastuolu

Ajaloo ainekavas (6.–9. kl on kooliastmeks on märgitud II–II). Juhime tähelepanu, et 6. kl on II kooliaste ning 7.–9. kl on III kooliaste.

6.–9. kl ajaloo ainekava on õpitulemused esitatud lähtudes PLRÕKi lisa 1 punktist 6.5, mis on kehtetu.

6.–9. kl ainekavade õppesisu on kopeeritud soovituslike õppeprotsesside kirjelduste lehelt. Vastuolu ja põhjendus, miks see ei ole asjakohane, on toodud eesti keele ainekavade juures.

6) Kehalise kasvatuse ainekava vastuolu

Ainekavas puudub klassidepõhine õppesisu.

3.–5. klassi ja 6.–7. klassi kehalise kasvatuse ainekavades on õpitulemused esitamata.

PLRÕKi lisa 1 punktiga 4.11 kehtestatud kehalise kasvatuse ainekava näeb nt 3. kl õpitulemustena ette: korrigeerib õpetaja suunamisel keha asendit; hoiab tasakaalu eri asendites ja vahenditel; sooritab hoolauvalt toenghüppeid jne.

Esitatud ainekavades on õpitulemuste veerus õppesisu ja metoodilised võtted, mille abil on võimalik määrusega kehtestatud õpitulemusteni jõuda, kuid mitte õpitulemused, mida õpilane peab omandama.

8.–9. kl kehalise kasvatuse ainekavas esitatud õpitulemused ei vasta PLRÕKi lisa 1 punktiga 4.11 kehtestatud 8. ja 9. klassi õpitulemustele. Puudub õppesisu.

7) Kunstiõpetuse ainekava vastuolu

Kõigi klasside kunstiõpetuse ainekavades on õpitulemusi oluliselt vähem, kui seda näeb ette kehtiv PLRÕK³⁰.

Õppesisu on koopia soovituslikest õppeprotsesside kirjeldustest. PRÕK³¹ sätestab, et õpet kavandades ja ellu viies arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane.

6.–7. klassi kunstiõpetuse ainekavas on kooliastmeks märgitud II kooliaste. Juhime tähelepanu, et 6. klass on II kooliaste ning 7. kl on III kooliaste.

Osad esitatud õpitulemused on esitatud lähtuvalt PLRÕKi lisa 1 punktist 6.8, mis on kehtetu.

1.–2. kl, 3.–5. kl, 6.–7. kl ja 8.–9. kl kunstiõpetuse ainekavade õppesisu on kopeeritud soovituslike õppeprotsesside kirjelduste lehelt. Vastuolu ja põhjendus, miks see ei ole asjakohane, on toodud eesti keele ainekavade juures.

8) Muusika ainekava vastuolu

1.–2. kl, 3.–5. kl, 6.–7. kl ja 8.–9. kl muusika ainekava õpitulemused on esitatud lähtudes PLRÕKi lisa 1 punktist 6.7, mis on kehtetu.

9) Tööõpetuse ainekava vastuolu

1.–2. kl, 3.–5. kl, 6.–7. kl ja 8.–9. kl tööõpetuse ainekava õpitulemused on esitatud lähtudes PLRÕKi lisa 1 punktist 6.10, mis on kehtetu.

10) Võõrkeele ainekava vastuolu

Võõrkeele ainekavas on õpitulemused esitatud lähtudes PLRÕKi lisa 1 punktist 6.10, mis on kehtetu.

1.3.3. Toimetulekuõppe ainekavad

Aineteüleselt juhime tähelepanu, et toimetulekuõppes ei ole ainevaldkondi, on ained ja ainekavad.³²

Toimetulekuõppe ainekavad on suurel määral koopia soovituslikest õppeprotsesside kirjeldustest, seega otsest vastuolu PLRÕKi lisaga 2 ei ole, küll aga ei peegelda selline otsekopeeritud meetod seda, et ainekavad oleksid läbi mõeldud oma kooli eripärast lähtuvalt, õpilaste võimekust ja arengulisi eripärasid arvestades.

³⁰ PLRÕK, lisa 1 p 4.9.

³¹ PRÕK, § 5 lg 4 p 2.

³² PLRÕK, lisa 2, II ptk p 5.

1.3.4. Hooldusõppe tegevusvaldkondade kavad

Hooldusõppe tegevusvaldkondade kavad on suurel määral koopia soovituslikest õppeprotsesside kirjeldustest, seega otsest vastuolu PLRÕKi lisaga 3 ei ole, küll aga ei peegelda selline otsekopeeritud meetod seda, et kavad oleksid läbi mõeldud oma kooli eripäradest ja võimalustest lähtuvalt, õpilaste võimekusi ja arengulisi eripärasid arvestavalt.

1.3.5. Õppekava osas tehtud tähelepanekud, mis vajavad korrigeerimist

- 1) Eraldi kirjeldatud liikluskasvatuse teemade käsitlemine võiks olla lõimitud läbiva teema „Tervis ja ohutus“ käsitlemisega.
- 2) PRÕKi lisast 1 on kopeeritud lause: „Valdkonnasisese ja -ülese lõimingu võimalusi, kõigi üldpädevuste kujundamist ja läbivate teemade käsitlemist kirjeldatakse kooli õppekava üldosas, nende rakendamist täpsustatakse valdkonnakavas.“ Vastavaid täpsustusi ei ole lisatud.
- 3) Inglise keele ainekavas on kohati kirjeldanud õppesisu all õpitegevusi. Õppesisu kirjeldamisel lähtuda õppeaine teemavaldkondadest (mina ja teised; kodu ja lähiümbus; kodukoht Eesti; riigid ja nende kultuur; igapäevaelu, õppimine ja töö ning vaba aeg ja meedia).
- 4) Ühtlustada võõrkeelte valdkonna erinevate õppeainete ainekavasid. Ainekavad erinevad ülesehituselt, nt vene keele ainekava kirjeldab ka lõimingut, samas kui teiste õppeainete ainekavad seda ei tee.
- 5) Õppekeskkonna kirjelduse juures on kirjutatud, et matemaatikaõpet võib lisaks kooliruumidele korraldada ka mujal (nt kooliõues, looduses, muuseumides, teaduskeskustes, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes, asutustes ja virtuaalses õppekeskkonnas). Täpsustada, millistes muuseumides, teaduskeskustes, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes, asutustes ja virtuaalses õppekeskkonnas viiakse koolis läbi matemaatikaõpet.
- 6) Esitada õpitulemused ja õppesisu klassiti inimeseõpetuse ja ühiskonnaõpetuse ainekava kirjelduse järel, et ainekava oleks terviklik.
- 7) Ajaloo ainekava õpitulemuste ja õppesisu lahtikirjutus klassiti on esitatud pärast inimeseõpetuse ainesisu ja õpitulemuste esitust. Esitada õpitulemused ja õppesisu klassiti ainekava kirjelduse järel, et ainekava oleks terviklik. Struktüreerida ainekavas õpitulemused ja õppesisu temaatiliselt ühtsete jaotistena.
- 8) PRÕKi lisas 7 nimetatud õpitulemusi mitte ümber sõnastada ning õppe teemad ja tegevused kirjeldada õppesisus.
- 9) Nimetada dokumendid „LIHTSUSTATUD ÕPPE ÜLDOSA“; „TOIMETULEKU-ÕPPE ÜLDOSA“; „HOOLDUSÕPPE ÜLDOSA“ vastava õppetase üldalusteks, kuivõrd õppekava üldosa sisaldab tavapäraselt järgmiseid punkte (lihtsustatud õppe taseme näitel):
 - Põhikooli sihiseade lihtsustatud õppes.
 - Lihtsustatud õppele kohandatud üldpädevused, mis lähtuvad PLRÕKis esitatud üldpädevustest, kuid on siiski kirjeldatud oma kooli eripära ja pedagoogilist kontseptsiooni arvestades.
 - Lihtsustatud õppe ja kasvatuse korralduse alused (tunnijaotusplaan, valikainete pakkumine, loovtöö koostamine lihtsustatud õppe taseme õpilastele, mitteformaalse õppe arvestamise põhimõtted, põhimõtted lihtsustatud õppe õpilaste kaasamise kohta tavaklasside koosseisu jne). Hooldusõppe puhul on tundide maht tegevusvaldkondade ning arengutasemeti käesolevas dokumendis. Kaaluda ühtsuse ja kooli õppekava terviklikkuse eesmärgil selle info tõstmist (või erandkorras dubleerimist) ka üldosasse.
 - Hindamise põhimõtted ja korraldus ning järgmisse klassi üleviimine (toimetuleku- ja hooldusõppe puhul tuleb lähtuda PLRÕKi § 3 lõikest 4).

- Lihtsustatud õppe põhikooli lõpetamise tingimused (loovtöö sooritamise ei ole põhikooli lõpetamise tingimuseks ja seda hinnatakse mitmeeristavalt, eksamite sooritamise, lisaõppe pakkumise korraldus jne).
 - Karjääriinfo ja (põhikoolijärgsete võimaluste) nõustamise korraldamine, arvestades lihtsustatud õppe õppetasemete õpilaste võimete ja vajadustega.
 - Liikluskasvatuse põhimõtted (soovituslik), mis arvestavad lihtsustatud õppe õpilaste eripäradega.
- 10) Kuivõrd kooli õppekava üldosa laieneb erinevatel õppetasemetel õppivatele õpilastele, siis on ettepanek täiendada seda punkt infoga seoses toimetulekuõppe õpilaste poolt loovtöö sooritamise – toimetulekuõppes ei ole kooliastmeid, klass näitab mitmendat õppeaastat õpilane koolis õpib (n-õ mitmes koolitalv õpilasel käsil on). Loovtöö sooritamise on mõistlik toimetulekuõppes vastavalt õpilase võimetele ette võtta 8., 9. või 10. õppeaastal.
 - 11) Lisada toimetulekuõppe tunniarvust plaani 10. ja 11. õppeaastate tunnid.
 - 12) Hooldusõppe nädalakoormuse tabelis on termin „tasand“. Hooldusõppe puhul on PLRÕKi kohaselt kasutusel termin arengutase. Ettepanek terminoloogia viia vastavusse kehtiva seadusandlusega.
 - 13) Pakkuda lisaõpet ka hooldusõppe õpilastele.
 - 14) Lihtsustatud õppe ainekavades esitada õpitulemused (ja õppesisu) klassiti, et toetada õppe planeerimist vastavalt õpilase potentsiaalsele arengule ning võimaldab seada õpilasele jõukohaseid õppe-eesmärke.

Õppekavas³³ on sätestatud, et lõiming tugineb õpetajate loovale koostööle ja viiakse ellu koostöökodade siseselt ja üleselt. Õpetajad teevad omavahel tihedalt koostööd lõimingu efektiivseks teostumiseks. Üldpädevuste järjekindlamaks teadvustamiseks ja tegevuste kooskõlastamiseks viib kool läbi vastava sisuga teemanädalad.

Õpetajad selgitasid, et I kooliastmes toimib lõimimine üldõpetuse raames. II ja III kooliastmes regulaarset koostööd lõimimiseks ei toimu, kuna õpetajatel pole selleks ajalist ressursi. Lõimimist kasutatakse ennekõike projektide puhul. Juhtkonna sõnul toimuvad erinevad teemanädalad (nt keelenädal, spordinädal), kuid õpiväljundite saavutamist ei mõõdata.

Kooli õppekavas on sätestatud³⁴, et õppekava muudatused esitatakse kooli õppekava terviktekstis, viidates muudetud peatüki juures direktori käskkirja numbrile ja kuupäevale, millega õppekava muudeti. Antud viited õppekava peatükkide juures puudusid. Juhtkonna sõnul kajastuvad muudatused koostöökoja töödokumentides.

Õppekavas on kooli eripärana toodud, et kool on kogukonnakool. Vestlustes töid lapsevanemad, õpilased ja kooli juhtkond kooli eripärana välja kooli ja kogukonna tihedat seotust ning erinevate õppekavade rakendamist.

1.4. Ettepanekud direktorile

- 1.4.1. Kooli õppekava täiendamisel ja parandamisel arvestada punktis 1.3.5 toodud ettepanekutega ja kaaluda muudatuste sisseviimist nii õppekava üldosasse kui aine- ja tegevusvaldkonnakavadesse.
- 1.4.2. Kooli õppekava muutmisel kajastada muudatused nii käskkirjas, õppenõukogu kui hoolekogu protokollides, et oleks selge, mida on muudetud.
- 1.4.3. Esitada õppekavas tehtud muudatused viidates muudetud peatüki juures direktori käskkirja numbrile ja kuupäevale, millega õppekava muudeti.
- 1.4.4. Kajastada protokollides kooli organites toimuvad arutelud ning ettepanekud kooli alusdokumentide ning oluliste põhimõtete kohta, mis aitab säilitada kokkulepete

³³ Kooli õppekava, p 2.2.

³⁴ Kooli õppekava, p 19.

taga olevaid tõlgendusi ja selgitusi, samuti võimaldab see kooli tegevuse edasisel planeerimisel toimunud aruteludega arvestada.

- 1.4.5. Analüüsida, kuidas toimub erinevate ainete lõiming õppekäikude, projektide ja teemanädalate korral ning mõõta õpiväljundite täitmist.
- 1.4.6. Soodustada õpetajate koostööd erinevate ainete lõimimisel.

1.5. Ettekirjutused pidajale

- 1.5.1. Tagada kooli õppekava üldosa kooskõla Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruses nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ kehtestatuga järgmistes osades:
 - 1.5.1.1. Tagada õppekava üldosas läbivate teemade ajakohastamine ja läbivate teemade käsitlemise põhimõtete kirjeldamine vastavalt Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lõikele 6 punktidele 1 ja 2.
 - 1.5.1.2. Tagada õppekava üldosas vaba tunniressursi kasutamise põhjendamine vastavalt Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lõikele 6 punktile 2.Ettekirjutuse 1.5.1. täitmise tähtaeg on 01.04.2025.
- 1.5.2. Tagada kooli õppekava põhikooli eesti keel teise keelena, B-võõrkeel, sh saksa keel ja vene keel, loodusõpetus, füüsika, inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus, käsitöö, tehnoloogia ainekavade kooskõla Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruses nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ sätestatuga vastavalt käesoleva õiendi punktis 1.3 kirjeldatule. Täitmise tähtaeg 01.04.2025.
- 1.5.3. Tagada kooli õppekava lihtsustatud õppe osa kooskõla Vabariigi valitsuse 16.12.2010. a määruses nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“ sätestatuga järgmistes osades:
 - 1.5.3.1. Tagada õpilase õppeaja pikendamise toimetuleku ja hooldusõppes vastavalt Vabariigi valitsuse 16.12.2010. a määruses nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“ lisa 2 punktile 3.10 ja lisa 3 punktile 3.9.
 - 1.5.3.2. Tagada lihtsustatud õppe eesti keele, matemaatika, loodusõpetuse, inimeseõpetuse, ajaloo, kehalise kasvatuse, kunstõpetuse, muusika, tööõpetuse ja võõrkeele ainekavade kooskõla Vabariigi valitsuse 16.12.2010. a määruses nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“ sätestatuga vastavalt käesoleva õiendi punktis 1.3.2 kirjeldatule.Ettekirjutuse täitmise tähtaeg on 01.04.2025.

Pidaja tegi ärakuulamisel ettepaneku ettekirjutuse 1.5.3 tähtaja pikendamiseks kuni 01.06.2024. Tähtaega ei pikendata, kuna õppekava on õpingute alusdokument ning koolis ei saa õppe- ja kasvatustegevust nii pika aja jooksul riikliku õppekavaga vastuolus oleva õppekava alusel korraldada.

2. Õppekorralduse vastavus nõuetele

2.1. Päevakava

PGSi³⁵ kohaselt kehtestab direktor kooli päevakava, mis peab kajastama õppetegevuste ning kooli õppekava toetavate õppekavaväliste tegevuste, nagu pikapäevarühmas, ringides ja stuudiotest korraldatavate tegevuste järjestust ja ajalist kestust, ning mille osa peab olema tunniplaan. Sotsiaalministri määruse³⁶ kohaselt on tunniplaan päevakava osa ja koostatakse lähtuvalt riiklikes õppekavades sätestatud õpilase nädalakoormusest, riikliku õppekava alusel koostatud kooli õppekavast, õppeainete raskusest ning eeldatavatest õpitulemustest.

³⁵ PGS, § 25 lg 6.

³⁶Sotsiaalministri 27.03.2001. a määrus nr 36 „Tervisekaitsenõuded kooli päevakavale ja õppekorraldusele“, § 10 lg 1.

Päevakava on kinnitatud kooli kodukorra lisana³⁷. Päevakavas on toodud tundide ja söögivahetundide ajad, kuid pole õppekava toetavate õppekavaväliste tegevuste, nagu pikapäevarühmas, ringides ja stuudiotest korraldatavate tegevuste järjestust ja ajalist kestust. Pikapäevarühmade tegevuse ajaline kestus on toodud kodukorras koolipäeva korralduse peatükis. Kinnitatud tunniplaani järelevalvele ei esitatud. Direktori sõnul ei ole tunniplaani kinnitatud, kuna tunniplaani pidevalt muutub. Selgitame, et tunniplaani kinnitamine tagab kõigile osapooltele kindluse, milline tunniplaani kehtib. Kui tunniplaani muutub, tuleb ka muudatused kinnitada, see tagab õigusselguse, et ka muudatused on jõustunud.

2.2. Kodukord

PGSi³⁸ kohaselt kehtestab kooli kodukorra direktor ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule ja õpilasesindusele. Direktori käskkirjaga³⁹ on kehtestatud kodukorra muudatused. Milles muudatused seisnevad, käskkirjast ja kodukorrast ei selgu. Õppenõukogu on oma koosolekul⁴⁰ kodukorda arutanud, kuid kas tehtud ettepanekuid ka kodukorras arvestati, protokollist ei selgu. Hoolekogu koosoleku protokollist⁴¹ selgub, et kodukord on olnud päevakorras, kuid on otsustatud, et kõik liikmed vaatavad iseseisvalt kodukorra üle ja teevad vajadusel ettepanekuid. Hilisematel koosolekutel kodukorrale arvamuse andmist päevakorras pole olnud.

Direktori sõnul hoolekogu tegi ettepanekuid, kuid need olid fikseeritud töödokumendina. Märkmeid selle kohta, millised ettepanekud kodukorda jõudsid, pole.

Kodukord⁴² sisaldab õpilaste ja kooli töötajate vaimset või füüsilist turvalisust ohustavate olukordade ennetamise, neile reageerimise ja nendest teavitamise korda, kus on välja toodud, et õpilane, kes kogeb või märkab vaimset või füüsilist vägivalda, pöördub koheselt kooli töötaja poole. Vaimse või füüsilise vägivalda juhtumid dokumenteeritakse kooli tugimeeskonna poolt. Juhtkonna sõnul saab õpilane pöörduda koolis iga täiskasvanu poole, kuid üldiselt tegeleb vägivalda probleemidega sotsiaalpedagoog. Igal nädalal toimuvad ümarlauad, kus probleeme arutatakse. Õppeaasta alguses teavitatakse vanemaid, kuidas ja kelle poole mure korral pöörduda. Telefoni teel tehtud pöördumisi fikseeritud pole. Tegeletud on telefonide kasutamise teemaga, õpilastevaheliste konfliktidega. Konfliktide ennetamiseks on kasutusel VEPA Käitumisoskuste Mängu meetoodika ja kiusamisennetusprogramm KiVa, sotsiaalpedagoog liigub palju majas ringi ning on õpilastele nähtav.

Koolis puudub tõenduspõhine ülevaade, milliste muredega erinevad osapooled kooli poole pöörduvad, seega oleks vajalik analüüsida, kuidas saada koolile tehtud pöördumistest tervikülevaade.

Õpilaste ja lastevanemate sõnul saavad nad mure korral pöörduda klassijuhataja ja õppejuhtide poole.

Järelevalves selgus, et III kooliastme õpilastel pole privaatsid ajaveetmiskohti, seda kinnitasid ka õpilased ja õpetajad. Õpilaste hinnangul on garderoobid väga kitsad ning sealt läheb isiklike asju kaduma, seetõttu on nad teinud ettepanekuid, et õpilastel oleks võimalik koolis isiklike asjade jaoks kappe kasutada. Õpilaste sõnul nende tehtud ettepanekuid ellu viidud pole.

Koolile on lisandunud III kooliaste, mis on suurendanud kiiresti õpilaste arvu ning õpilaste vanusest tulenevalt seadnud ruumidele lisanõuded, milleks on vaja teha kohandusi.

Kodukord sisaldab muu hulgas hindamisest teavitamise korda⁴³, mille kohaselt teavitatakse hindamisest ja antakse tagasisidet Stuudiumi kaudu. Kokkuvõtvalt hinnatakse I kooliastme

³⁷ Direktori 13.05.2024. a käskkiri nr 1-3/11 „Kodukorra muudatuste kehtestamine“, lisa 1 ja 2.

³⁸ PGS, § 68 lg-d 1, 2.

³⁹ Direktori 13.05.2024. a käskkiri nr 1-3/11 „Kodukorra muudatuste kehtestamine“.

⁴⁰ Õppenõukogu 04.01.2024. a koosoleku protokoll nr 1-11/2.

⁴¹ Hoolekogu 09.04.2024. a koosoleku protokoll nr 4.

⁴² Kooli kodukord, lk 10.

⁴³ Kooli kodukord, lk 6.

õpilasi ning toimetulekuõppel õppivaid õpilasi kaks korda õppeaasta jooksul, II ja III kooliastme õpilasi kolm korda õppeaasta jooksul. Käitumise ja hoolsuse kohta annab kool tagasisidet kaks korda õppeaastas 1.–3. klassi õpilaste ja toimetulekuõppel õppivate õpilaste vanematele ja kolm korda õppeaastas kõigi teiste õpilaste vanematele.

Kodukorras puudub info, kuidas tagasisidestatakse hooldusõppe õpilaste õppetegevust.

Juhtkonna sõnul saavad hooldusõppe õpilaste vanemad info Stuudiumist ja õpilase IÕK-st.

2.3. Hindamine ja sellest teavitamine

Kooli õppekavas⁴⁴ on esitatud hindamise põhimõtted. Selle kohaselt hinnatakse õppeprotsessi käigus õpilaste sooritusi õppetegevuse erinevatel etappidel, I kooliastmes kasutatakse valdavalt sõnalist tagasisidet, põhjendatud vajadusel ka kooli kokkuvõtval hindamisel kasutatavaid sümboleid, II ja III kooliastmes kasutatakse lisaks sõnalisele tagasisidele ka tähti. Hindamiskriteeriumid lepitakse õpilastega kokku enne sooritust ja need fikseeritakse taasesitamist võimaldaval kujul, näiteks kasutades hindamismudelit. Õpetaja koostab hindamismudeli kooli õppekava alusel ning kaasab sellesse protsessi kolleegid ja õpilased. Õppekava⁴⁵ sätestab ka, et hindamiskriteeriumid lepitakse õpilastega kokku enne sooritust ja need fikseeritakse taasesitamist võimaldaval kujul, näiteks kasutades hindamismudelit.

Õppejuhi selgituse kohaselt on koolil hindamismaatriks, millest õpetaja juhindub. Maatriksit tutvustatakse õpilastele. Õpetajate sõnul lepib õpetaja õpilastega kokku, mida arvestuslikes töodes hinnatakse, hindamismudel sisaldab hindamiskriteeriume. 1.–3. klassis kasutatakse hindamisel sümboleid ehk lilli, alates 4. klassist kasutatakse tähti A–F ja arvestatud/mittearvestatud.

Juhtkonna sõnul on erinevad mõisted segadusse ajavad ja vajavad kodukorras selgemalt lahtikirjutamist.

Õppekava kohaselt tutvustavad õpetajad peamisi läbitavaid teemasid, taotletavaid õpitulemusi ja hindamise põhimõtteid ning esitavad need õpilastele ja vanematele taasesitamist võimaldaval kujul Stuudiumi Tera kaudu õppeperioodi esimeste koolipäevade jooksul. Õppekavas⁴⁶ on sätestatud, et õpetajate töö planeerimist jälgib õppejuht.

Õppejuhi ja õpetajate sõnul ei ole töökava koostamine kohustuslik, kuid osad õpetajad panevad iga trimestri alguses Stuudiumisse oma aine töökava ja hindamise põhimõtted. Õppejuhid jälgivad õpetajate tegevust läbi Stuudiumi ning käivad tunde vaatlemas.

Juhtkonna sõnul tutvustavad õpetajad trimestri algul hindamise põhimõtteid ning panevad need kirjalikult Stuudiumi Terasse. Õpilaste sõnul teavitavad õpetajad hindamise korraldusest erinevalt: osad õpetajad selgitavad õppeaasta alguses, osad panevad info Stuudiumisse, osad õpetajad oma hindamisepõhimõtetest õpilasi ei teavita. Järelevalves Stuudiumi vaatlusel ei olnud kõigil õpetajatel oma aines hindamise põhimõtted leitavad.

Kool ei esitanud järelevalves tõendeid, et neil oles ülevaade õpilaste hindamise teavitamisest või oleksid süsteemselt hindamise valdkonda sisehinnanud.

Õpetaja annab vanematele teada õppeprotsessi käigus hindamisest teavitamise põhimõtted õppeaasta alguses ja siis, kui ta neid õppeaasta jooksul lähtuvalt vajadustest muudab.

Õppekava kohaselt võib hindamise vaidlustamise korral õpilase seaduslik esindaja, kes ei ole kooli otsusega rahul, pöörduda kooli õppe- ja kasvatustegevuse üle riiklikku järelevalvet teostava ametniku poole viie tööpäeva jooksul alates otsuse teadasaamisest. Selle põhjal jääb selgusetuks, kelle poole vanem peab pöörduma, kuna munitsipaalkoolide üle riiklikku järelevalvet ei teostata. Lisaks märgime, et kool ja pidaja ei saa enda algatusel määrata vaideorganiks kolmandat isikut, lähtuda tuleb haldusmenetluse reeglitest ning informeerida osapooli, et vaidlustamine käib nende alusel. Direktori sõnul peaks vanem pöörduma kooli otsusega mittenõustumisel kooli pidaja poole ja õppekavas viiakse vajalikud täpsustused sisse.

⁴⁴ Kooli õppekava, ptk 6.

⁴⁵ Kooli õppekava, p 6.1.

⁴⁶ Kooli õppekava, p 10.

2.4. Õppeaja pikendamine

PLRÕKi⁴⁷ kohaselt võib toimetulekuõppel õpilasele kooli õppekavaga ja/või individuaalse õppekavaga sätestada nominaalseks õppeajaks põhikoolis 11 õppeaastat. 10. ja 11. õppeaastal koostatakse õpilasele kohustuslike ja valikainete kohta IÕK kuni 32 nädalatunni ulatuses. Hooldusõppe õpilasele võib PLRÕKi⁴⁸ kohaselt kooli õppekavaga ja/või IÕK-ga sätestada nominaalseks õppeajaks põhikoolis 11 õppeaastat. 10. ja 11. õppeaastal koostatakse õpilasele IÕK kuni 20 nädalatunni ulatuses. Kooli põhjendatud otsus õppeaja pikendamisest keeldumise kohta vormistatakse kirjalikult ja toimetatakse õpilase vanemale või eestkostjale kätte posti teel või antakse kätte allkirja vastu hiljemalt 9. klassi esimesel poolaastal.

Kooli õppekava sätestab, et lapsevanema (hooldaja) poolt hiljemalt 9. klassi esimesel poolaastal esitatud põhjendatud taotluse alusel võib õppenõukogu otsusega pikendada õpilase õppeaega kahe õppeaasta võrra kuni 20 nädalatunni ulatuses igal õppeaastal. Täiendavate õppeaastate kohustuslike ja valikainete kohta koostatakse õpilasele IÕK.

Koolil ei ole õigus nõuda lapsevanemalt (hooldajalt) konkreetses ajavahemikus põhjendatud taotlust tema lapse nominaalse õppeaja pikendamise kohta. Kõigi toimetuleku- ja hooldusõppe õpilaste nominaalne õppeaeg on eelduslikult juba 11 õppeaastat ning vaid erandjuhtudel, näiteks tervislikest põhjustest tulenevalt (õpilane on ohtlik endale ja kaasõpilastele vm äärmuslikud olukorrad) saab kool põhjendatud otsusega nominaalse õppeaja pikendamisest keelduda.⁴⁹

EHISE andmetel⁵⁰ on õppeaega pikendatud kolmel toimetulekuõppe õpilasel. Direktori sõnul on vanemad esitanud siiani avalduse kooli pidajale, nüüd koolile. Pikendatud õppest keeldumise otsuseid ei ole tehtud. Kõikidele pikendatud õppel olevatele õpilastele on koostatud IÕK-d.

2.5. Lisaõpe

PGS⁵¹ sätestab lisaõppe rakendamise põhikooli lõpetanule. Kooli pidaja otsusel võib põhikoolis pakkuda lisaõpet lihtsustatud, toimetuleku- ja hooldusõppe alusel põhikooli lõpetanutele ning PRÕKi järgi põhikooli lõpetanutele, kellele tulenevalt hariduslikust erivajadusest on vaja pakkuda täiendavat ettevalmistust ja tuge õppe sujuvaks jätkamiseks või tööturule üleminekuks. PGSi⁵² kohaselt võetakse lisaõppesse õpilasi, kes on saanud põhikooli lõputunnistuse samal aastal. Lisaõpe kestab ühe õppeaasta ja selleks koostatakse igale õpilasele üleminekuplaan, kus määratakse tema konkreetne õppe sisu ja päevakava.⁵³

EHISE andmetel⁵⁴ on koolis lisaõppel kaks toimetulekuõppe õpilast. Järelevalves dokumentide⁵⁵ vaatlusel selgus, et lisaõppele vastu võetud õpilastel ei ole õppenõukogu otsust põhikooli lõpetamise kohta ega väljastatud seaduse⁵⁶ kohaselt põhikooli lõputunnistust. Õpilaste üleminekuplaanid olid järelevalve ajal koostamisel. Äraakuulamisel esitas kool lisaõppe õpilaste üleminekuplaanid. Plaanid vajavad täiendamist, kuna neis puudub õpilase päevakava.

2.6. Ettepanekud direktorile

2.6.1. Kajastada protokollides kooli organites toimuvad arutelud ning ettepanekud kooli alusdokumentide ning oluliste põhimõtete kohta, mis aitab säilitada kokkulepete

⁴⁷ PLRÕK, lisa 2 „Toimetulekuõpe“ p 3.10.

⁴⁸ PLRÕK, lisa 3 „Hooldusõpe“ p 3.9.

⁴⁹ PLRÕK, lisa 2 p 3.10 ja lisa 3 p 3.9.

⁵⁰ EHIS, väljavõte 10.09.2024.

⁵¹ PGS, § 50 lg 1.

⁵² PGS, § 50 lg 2.

⁵³ PGS, § 50 lg 4.

⁵⁴ EHIS, väljavõte 10.09.2024.

⁵⁵ Õppenõukogu 10.06.2024. a koosoleku protokoll nr 4.

⁵⁶ PGS, § 30 lg 5.

taga olevaid tõlgendusi ja selgitusi, samuti võimaldab see kooli tegevuse edasisel planeerimisel toimunud aruteludega arvestada.

- 2.6.2. Kehtestada õigusselguse ja -kindluse tagamiseks lisaõppe taotlemise tingimused ja kord, et kõigile osapooltele oleks üheselt selge, millistest asjaoludest lisaõppe võimaldamise otsustamisel lähtutakse.
- 2.6.3. Teavitada õpilasi õpitulemuste hindamise põhimõtetest ja korrast, sh milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule, õppeperioodi alguses kirjalikult.
- 2.6.4. Kirjutada kodukorras lahti üheselt arusaadavalt hindamisega seotud mõisted.
- 2.6.5. Kinnitada tunniplaan päevakava osana, lähtudes sotsiaalministri 27.03.2001. a määruse nr 36 „Tervisekaitseõuded kooli päevakavale ja õppekorraldusele“ § 10 lõikest 1.
- 2.6.6. Täiendada lisaõppe õpilaste üleminekuplane, lisades neisse õpilase päevakava.

2.7. Ettekirjutused pidajale

- 2.7.1. Tagada õpilaste lisaõppele vastu võtmisel põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 50 lõike 2 täitmine ning väljastada põhikooli lõpetanud õpilastele õppenõukogu otsusel lõputunnistus lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 30 lõikest 5. Täitmise tähtaeg 01.09.2025.

3. Õppe- ja kasvatustegevuse korralduse ja tulemuslikkuse hindamine koolis

3.1. Sisehindamine

PGSi⁵⁷ kohaselt tuleb koolis teha sisehindamist, mis on pidev protsess ja mille eesmärk on tagada õpilaste arengut toetavad tingimused ja kooli järjepidev areng. Kooli sisehindamise korra peab kehtestama⁵⁸ direktor, esitades selle enne arvamuse andmiseks hoolekogule. Järelevalves esitati kooli sisehindamise kord, mille muudatused oli kinnitatud direktori käskkirjaga⁵⁹. Hoolekogu arvamust sisehindamise korra kohta järelevalvele ei esitatud.

Sisehindamise korras on sätestatud, et iga õppeaasta lõpus koostatakse õppeaasta kokkuvõte ning lähtuvalt sellest, kooli arengukavast ja õppekavast püstitatakse õppeaasta üldeesmärgid ja koostatakse õppeaasta üldtööplaan, sisehindamise aruanne koostatakse kooli arengukava perioodi viimasel aastal.

Järelevalvele esitati 2015/2016. ja 2016/17. õa kokkuvõtted. 2022/2023. ja 2023/2024. õppeaastate kokkuvõtteid koostatud pole, direktor põhjendab seda direktorite ja õppejuhtide vahetumisega. Direktori sõnul ei ole erinevaid valdkondi analüüsitud. Õppeaasta võetakse kokku õpetajatega omavahel arutades.

Samuti on sisehindamise korras sätestatud, et sisehindamise jaoks andmete kogumiseks määrab direktor töötajad, kes koguvad ja esitavad andmed.

Direktori sõnul ta ei mäleta, kas ta on vastavad töötajad määranud, andmete kogumine on kujunenud juhtkonna liikmete ülesandeks.

Sisehindamise korra kohaselt on sisehindamisse kaasatud rahuloluküsitluste ja arenguveestluste kaudu kõik kooli huvigrupid.

Kool on osalenud riiklikus rahulolu-uuringus. Direktori sõnul ei pea ta õigeks, et kool teeb mitu rahulolu-uuringut. Erinevad huvigrupid on saanud osaleda arengukava jaoks tehtud SWOT-analüüsis. Dokumentide vaatlusel selgus, et SWOTi käigus olid koostatud tabelid, millele analüüsi polnud järgnenud.

⁵⁷ PGS, § 78 lg 1.

⁵⁸ PGS, § 78 lg 3.

⁵⁹ Direktori 31.08.2020. a käskkiri nr 1-3/13.

Järelevalves dokumentide vaatlusel selgus, et õpetajate koostöökodade SWOT-analüüside protokollid asusid kooli siseveebis. Õppejuhte SWOT-analüüside aruteludesse ei kaasatud. Õpilaste sõnul on nad vastanud küsitlusele kiusamise kohta, kuid tagasisidet küsitluse tulemustest neile esitatud pole.

Kehtiv kooli arengukava on aastateks 2019–2024⁶⁰. Arengukava periood lõpeb käesoleval aastal, seega peab kool koostama sisehindamise aruande⁶¹.

Juhime tähelepanu, et enne uue perioodi arengukava koostamist on vaja teha eelmise arengukava perioodi kohta sisehindamine: selgitada välja kooli tugevused ning parendusvaldkonnad, millest lähtuvalt koostatakse kooli arengukava.⁶²

Järelevalves kolme aasta kohta koostatud sisehindamise aruannet ei esitatud ning sisehindamist ei ole viidud läbi vastavalt kehtestatud korrale.

Direktori sõnul sisehindamise aruande koostamisega tegeletakse ning selle valmimise tähtajaks on 31.12.2024.

Kehtivas arengukavas on lühidalt ja üldsõnaliselt esitatud kooli kolm põhieesmärki ja arengu põhisuunad: õppe kvaliteet, õppijate ettevõtlikkus, sotsiaalsed oskused. PGSi⁶³ kohaselt koostatakse kooli arengukava eelmise sisehindamise käigus välja selgitatud kooli tugevustest ja parendusvaldkondadest. Arengukavast ei nähtu eelmisest perioodist tulenevad vajadused ega ka valdkondlike eesmärkide täpsemaid sõnastusi ja sellest lähtuvaid oodatavaid strateegilisi tulemusi. Samuti ei selgu, kuidas arengukava täitmist koolis analüüsitakse. Arengukaval puudub tegevuskava, mis sätestaks, mil viisil, millal ja kelle vastutusallas on välja toodud eesmärkide saavutamine. Puudub ka arengukava ülevaatamise ja muutmise kord.

2023. a algatas⁶⁴ kooli pidaja teenistusliku järelevalve, mille tulemusena koostati õiend ning määrati järelevalves tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks tähtajad⁶⁵. Teenistuslikus järelevalves tehti koolile ettepanek analüüsida iga-aastaselt arengukava täitmist arengukava tegevuskava alusel, vajadusel viia sisse muudatused PGSi § 67 lõikes 2 viidatud viisil. Vaatamata ettepanekule koolis seda tehtud pole.

Arengukava täitmise analüüsi koolis läbi viidud pole. Direktori sõnul analüüsi tegemist planeeritakse, aga pole määratud, kes seda läbi viima hakkab. Kooli juhtimise analüüsimiseks on toimunud arutelusid, kuid need pole dokumenteeritud.

Kooli õppenõukogu protokollidest ei nähtu, et õppenõukogu oleks täitnud kohustust õppeaasta lõpus arutada läbi kooli õppe- ja kasvatustegevuse tulemused ja teha koolijuhile ettepanekuid kooli õppe- ja kasvatustegevuse parendamiseks.⁶⁶

Õpetajate sõnul arutavad õpetajad ainerühmiti, kuidas mingis valdkonnas parendusi sisse viia. Direktori sõnul teevad õpetajad õppeaasta lõpus kokkuvõtte, millised on õpitulemused. Õppeaasta analüüsi koolis terviklikult teinud pole, lapsevanemaid ja õpilasi ei ole kaasatud.

⁶⁰ Viimsi Vallavalitsuse 27.11.2018. a määrus nr 21 „Randvere Kooli arengukava aastateks 2019-2024 kinnitamine“.

⁶¹ PGS, § 78 lg 2.

⁶² PGS, § 78 lg-d 1 ja 2.

⁶³ PGS, § 78 lg 1.

⁶⁴ Viimsi Vallavalitsuse 05.04.2023. a korraldus nr 94 „Teenistusliku järelevalve teostamine Randvere Koolis“.

⁶⁵ Viimsi Vallavalitsuse 26.07.2023. a korraldus nr 219 „Randvere Kooli teenistusliku järelevalve käigus tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks tähtaja määramine“.

⁶⁶ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 6.

3.2. Üldtööplaan

PGSi⁶⁷ kohaselt on kooli üldtööplaani õppe- ja kasvatustegevuse alane kohustuslik dokument, mis kajastab kooli ühe õppeaasta tegevuskava, lähtudes kooli arengukavast ja õppekavast, õppeaasta üldeesmärkidest ja eelmise aasta töö kokkuvõttest.⁶⁸ Üldtööplaani tuleb vormistada alapunktina vastavalt tegevusvaldkondadele. Igas alapunktis määratletakse ülesanded, tegevused, vastutajad ja tähtajad⁶⁹. Määruse⁷⁰ kohaselt peab õppenõukogu kinnitama kooli üldtööplaani iga õppeaasta alguseks. Kooli üldtööplaanis tuleb esitada ka väljaspool õppetundi toimuvad liikluskasvatust toetavad tegevused⁷¹.

Järelevalvele esitati 2023/2024. õa üldtööplaani. Õppenõukogu on kooli üldtööplaani kinnitanud⁷² alles jooksva õppeaasta keskel (04.01.2024). Õppenõukogu liikmetel täiendusi ja parandusi üldtööplaani kohta polnud.

Kooli üldtööplaanis on esitatud õppeaasta kolm eesmärki. Millest need tulenevad, pole arusaadav, kuna eelmise õppeaasta analüüsi pole tehtud. Iga eesmärgi all on toodud ülesanded, tegevused, vastutajad ja tähtajad. Üldtööplaanis ei kajastu ressursse, juhtimist ega mõõdikuid, millega hinnata eesmärkide täitmist.

Sisehindamise aruande koostamise ja uue arengukava koostamisega seotud tegevusi tööplaanis pole.

Õpilaste arengu toetamisega seondub üldtööplaanis üks ülesanne, milleks on õppija eripärast lähtuv arengu toetamine. Ülesande täitmiseks korraldatakse koolitusi ja kõik töötajad rakendavad saadud teadmisi. Kuidas ülesannet täideti, analüüsitud pole.

2024/2025. õa kinnitatud üldtööplaani järelevalvele ei esitatud. Direktori sõnul ei ole üldtööplaani kinnitatud, kuna arengukava lõpeb käesoleva aasta lõpus, aga uut arengukava, millele üldtööplaani peab tuginema, koolil veel pole. Sellel õppeaastal on kooli peamiseks ülesanneteks teha sisehindamine ja arengukava, mis peaks andma üldtööplaanile uued eesmärgid.

Juhime tähelepanu, et üldtööplaani on kohustuslik dokument, kus peavad olema planeeritud õppeaasta tegevused ning mis tuleb kinnitada õppeaasta alguseks.

3.3. Ettepanekud direktorile

3.3.1. Sisehindamisel analüüsida õppe- ja kasvatustegevuse tulemuslikkust, näiteks hinnete, arenguvestluste, tasemetööde tulemuste jmt kaudu, ning kavandada vastavalt tulemusele parendustegevused õpilaste arengu toetamiseks.

3.3.2. Dokumenteerida sisehindamise tulemused ning lähtudes sisehindamisel tuvastatud parendamist vajavatest valdkondadest kavandada arendustegevused.

3.3.3. Teavitada järjepidevalt kooli personali ja hoolekogu sisehindamise tulemustest ja sisehindamise tulemustest lähtuvalt kavandatud arendustegevustest, et pooled mõistaksid paremini oma rolli kooli arendamisel ning saaksid soovi korral panustada arendustegevustesse.

3.4. Ettekirjutused pidajale

3.4.1. Tagada, et kooli sisehindamine oleks pidev protsess, mille eesmärk on tagada õpilaste arengut toetavad tingimused ja kooli järjepidev areng, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 78 lõigetest 1 ja 2. Tähtaeg alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.09.2025

⁶⁷ PGS, § 70 lg 1 p 1.

⁶⁸ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“ § 4.

⁶⁹ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 5 lg 1.

⁷⁰ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 2.

⁷¹ Vabariigi Valitsuse 20.10.2011. a määrus nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“, § 5 lg 1 ja § 6 lg 6.

⁷² Õppenõukogu 04.01.2024. a koosoleku protokoll nr 1-11/2.

- 3.4.2. Tagada koolis üldtööplaani kui õppeaasta tegevuskava koostamine, mis lähtub kooli arengukavast, õppekavast, õppeaasta üldeesmärkidest ja eelmise õppeaasta töö kokkuvõttest, vastavalt haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määruse nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“ §-des 4 ja 5 sätestatust. Täitmise tähtaeg 01.02.2025.
- 3.4.3. Tagada kooli õppenõukogu ülesannete täitmine arutada õppeaasta lõpus läbi kooli õppe- ja kasvatustegevuse tulemused ja teha koolijuhile ettepanekuid kooli õppe- ja kasvatustegevuse parendamiseks lähtudes haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 2 punktist 6. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.09.2025.

4. Õpilaste arengu toetamine

PGSi⁷³ kohaselt tuleb koolil lähtuda õppe korraldamisel kaasava hariduse põhimõtetest. Tulenevalt õpilase individuaalsest vajadusest tuleb tagada õpilasele võimetekohane õpe ja vajalik tugi õpetajate, tugispetsialistide, abiõpetajate ja teiste spetsialistide koostöös.

PGS⁷⁴ sätestab, et kool rakendab KVNMI soovitusel ja vanema kirjalikul nõusolekul õpilasele tõhustatud tuge või erituge, muuhulgas toimetuleku- või hooldusõpet.

Koolis õppis järelevalve ajal 536 õpilast, neist 296 õpilast on kantud EHISesse⁷⁵ tuge vajavate õpilastena, sh 3 hooldusõppe, 15 toimetulekuõppe, 10 lihtsustatud õppe tasemel õpilast.

Seaduses⁷⁶ on sätestatud, et direktor määrab hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerija, kelle ülesanne on korraldada koolisest meeskonnatööd ning koordineerida koolivälises võrgustikutöös osalemist. HEVKO toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel, nõustab vanemat ning teeb õpetajale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või lisauuringute tegemiseks ning ühelt haridustasemelt teisele ülemineku toetamiseks⁷⁷.

Direktori käskkirjaga⁷⁸ on määratud HEVKO ja õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi (edaspidi *IJK*) täitmise eest vastutaja.

Kooli õppekavas⁷⁹ on sätestatud, et koolis on loodud füüsilised tingimused ja on vastav personal lihtsustatud, toimetuleku- ja hooldusõppel õppivate õpilaste õpetamiseks põhikooli tasemel. Lastevanemate sõnul ei ole koolimajas liikumine liikumispuudega lastele turvaline, kuna HEV-õpilaste hoones pole vajalikku kaldteed. Ruumide sisekujundus ei toeta erivajadustega lapsi, puudus on õppevahenditest, ujumistundides osalemine on liikumispuudega õpilastele tehtud ebamugavaks. Tugispetsialistid ja vanemad töid vestluses välja vajaduse HEV-õpilaste huviringide järele.

Õppekava⁸⁰ kohaselt on ajutistest õpiraskustest ülesaamiseks igal õpilasel õigus järeleaitamistunnile või konsultatsioonile kord nädalas iga teda õpetava õpetaja juures, II ja III kooliastme õpilasel aineõpetaja soovitusel ja vanema nõusolekul regulaarsele tugiõppetunnile, mida viib läbi aineõpetaja. Tund toimub väljaspool õppetunde.

⁷³ PGS, § 46 lg 9.

⁷⁴ PGS, § 48 lg 1.

⁷⁵ EHIS, 10.09.2024.

⁷⁶ PGS, § 46 lg 2.

⁷⁷ PGS, § 46 lg 3.

⁷⁸ Direktori 17.06.2024. a käskkiri nr 4-4/268.

⁷⁹ Kooli õppekava, ptk 9.

⁸⁰ Kooli õppekava, ptk 9.

Õppejuhi sõnul on III kooliastmes matemaatika tugiõpe, mida saab rakendada ka vanema soovil. Igal õpetajal on kindlaks määratud ajal konsultatsioonitunnid.

Õpilaste sõnul neil igas aines konsultatsioone pole, on järelevastamise tunnid, kus toimub erinevate ainete järeltööde tegemine. Kui õpilane soovib mingis aines abi, tuleb aineõpetajaga aeg kokku leppida.

Direktori käskkirjaga⁸¹ on õpilastele määratud täiendavad keeleõppetunnid. Tunnid toimuvad tunniplaanijärgsete õppetundide ajast 2–5 korral nädalas. Direktori teise käskkirjaga⁸² on täiendavad eesti keele tunnid määratud veel neljale 1. klassi õpilasele, kuid nende tunnid toimuvad väljaspool tunniplaanijärgseid õppetunde kaks õppetundi nädalas.

Õppekava ei kajasta, kuidas täiendava eesti keele õpe on koolis korraldatud. Juhtkonna sõnul toimuvad täiendavad keeleõppetunnid tuge vajavatele õpilastele eesti keele tundide ajal. 1. klassis toimuvad eesti keele lisatunnid lapsevanemate nõusolekul ja on vabatahtlikud.

Kooli õppekavas⁸³ on sätestatud, et meetme rakendamise tulemuslikkust hindavad kõik meetme rakendamises osalenud õpetajad, tugispetsialistid ja kooli töötajad vähemalt üks kord poolaastas. HEVKO teeb ettepanekud vanematele ja vajadusel kooli direktorile edasisteks tegevusteks.

Tugispetsialistide sõnul hinnatakse tugimeetmete rakendamise tulemuslikkust kaks korda aastas ümarlaudadel. Hindamise tulemused dokumenteeritakse ja kantakse õpilaste individuaalse arengu kaartidele. Järelevalvele esitati tabelid, kus olid kaardistatud õpilaste toevajadus ja selle hindamine.

4.1. Arenguestluste läbiviimine

PGSi⁸⁴ kohaselt tuleb õpilasega tema arengu toetamiseks korraldada vähemalt üks kord õppeaastas arenguestlustus. PGSi⁸⁵ kohaselt kehtestab arenguestluste korraldamise tingimused ja korra kooli direktor, esitades need enne kehtestamist arvamuse andmiseks õppenõukogule ning hoolekogule. PGSi⁸⁶ kohaselt osalevad arenguestlustel õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul vanem.

Arenguestluste kord on kinnitatud direktori käskkirjaga⁸⁷ ning see on esitatud eelnevalt arvamuse avaldamiseks õppenõukogule⁸⁸ ja hoolekogule⁸⁹. Vastavalt kehtestatud korrale tuleb arenguestlustused dokumenteerida. Arenguestluste toimumise kinnitavad osapooled allkirjaga vastaval blanketil, mis säilitatakse õppeaasta lõpuni ja esitatakse aastarestlustel õppejuhile.

Juhtkonna sõnul toimuvad arenguestlustused kord aastas, õpetajad ise valivad, kuidas läbi viivad, arenguestluste tulemused edastatakse suuliselt juhtkonnale.

Vestlustes osalenud vanemad ja õpilased kinnitasid, et arenguestlustused toimuvad. Kooli esitatud kokkuvõttes selgus, et mitte kõikide õpilastega polnud arenguestlustust läbi viidud.

4.2. Õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi täitmine

PGS⁹⁰ näeb ette, et õpilase toevajaduse väljaselgitamise tulemused, õpetajate tähelepanekud, tugispetsialistide ning KVNMI antud soovitusel, rakendatud teenused ja tugi ning hinnang nende tulemuslikkuse kohta kantakse IAJK-le. Lisaks sellele tuleb IAJK-l vormistada õpilase

⁸¹ Direktori 01.09.2023. a käskkiri nr 3-3/58.

⁸² Direktori 01.10.2023. a käskkiri nr 3-3/62.

⁸³ Kooli õppekava, ptk 9.

⁸⁴ PGS, § 37 lg 5.

⁸⁵ PGS, § 37 lg 7.

⁸⁶ PGS, § 37 lg 6.

⁸⁷ Direktori 29.08.2020. a käskkiri nr 1.1-3/11 „Arenguestluste korraldamise tingimuste ja korra muudatuse kehtestamine“.

⁸⁸ Õppenõukogu 27.08.2020. a koosoleku protokoll nr 1-11/5.

⁸⁹ Hoolekogu 27.08.2020. a koosoleku protokoll.

⁹⁰ PGS, § 46 lg 7.

toetamisega seotud kokkulepped vanema ja kooli vahel. Igale toimetuleku- ja hooldusõppel õpilasele koostatakse IAJK.⁹¹

Juhtkonna sõnul on koolis nõue, et 2024/2025. õa koostatakse IAJK kõigile õpilastele, kellel on selgunud toevajadus ja rakendatud tugimeetmeid. Kaardi koostamise algatab HEVKO, täidetakse koostöös tugispetsialistide ja aineõpetajatega.

Koolis vaadeldud dokumentidest nähtus, et õpilastele, sh toimetuleku- ja hooldusõppe õpilastele, olid IAJK-d avatud. Kaartidel kajastub nõuetekohane info. Vestlustes osalenud vanemate sõnul on neile IAJKd tutvustatud.

4.3. Individuaalse õppekava rakendamine

Kool võib teha muudatusi või kohandusi õpilase õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis ja õppekeskkonnas⁹², selleks koostatakse õpilasele IÕK, mis on sisuliselt töövahend õppe planeerimiseks ning milles on oluline ära märkida, mida õpetatakse õpilasele teisiti ja kuidas töö on planeeritud.

PGS⁹³ sätestab, et kooli õppekava kehtestab direktor. Kuna IÕK teeb konkreetse õpilase jaoks muudatused kooli õppekavas ning ongi tema jaoks seega õpingute aluseks olev õppekava, kehtivad sellele samad kinnitamise nõuded nagu kooli õppekavale. PGSi ei ole peetud vajalikuks korrata, et IÕK-le kehtivad samad kinnitamise nõuded, sest see tuleneb PGSi struktuurist, mille kohaselt § 18 (IÕK) täpsustab sellele eelnevat § 17 (õppekava) IÕK-ga seotud erisuste osas.

PGSi⁹⁴ kohaselt koostatakse kõikidele toimetulekuõppel olevatele õpilastele IÕK, mille koostamisse kaasatakse piiratud teovõimega õpilase puhul vanem ning vajadusel õpetajaid ja tugispetsialiste. IÕK koostamisel lähtutakse õpilase IAJK-l olevast teabest.⁹⁵

EHISE⁹⁶ sissekannete põhjal on IÕK koostatud kõikides ainetes 17 õpilasele, neist 15 toimetulekuõppel olevale õpilasele, üksikutes ainetes 2 õpilasele.

Järelevalves dokumentide vaatlusel selgus, et õpilastele olid 2024/2025. õa-l IÕK-d koostatud, kuid olid järelevalve alguseks direktori käskkirjaga kinnitamata.

HEVKO sõnul viiakse hooldusõppe õpilaste IÕK-desse sisse täiendusi õpitulemuste osas.

2023/2024. õa IÕK-d olid kinnitatud direktori käskkirjadega⁹⁷, kuid käskkirjades pole välja toodud, mis ainetes on IÕK koostatud, samuti pole käskkirjade lisadena IÕK-sid.

Õpilastele koostatud IÕK-d olid nõuetekohased. Neis oli esitatud rakendamise põhjus, muudatused või erisused õppe sisus, õppeprotsessis, õppe kestuses, õppekoormuses, õppekeskkonnas (õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel vm alternatiivsed kommunikatsioonid, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid, tugipersonal), taotletavates õpitulemustes (võrreldes kooli õppekavaga kõrgendatud või vähendatud), hindamises. Samuti on IÕKs välja toodud täitmisega seotud isikud ja nende kohustused.

Kooli õppekava⁹⁸ kohaselt koostatakse õpilasele, kellel on trimestrihinne „F“ või on jäetud hinne välja panemata, vastavas õppeaines vajadusel järelevastamisplaan koostöös õpilasega või IÕK.

Õppejuhtide sõnul on IÕK koostamise vajadus olnud ühel korral, teistel juhtudel on piisanud järelevastamisplaanist.

⁹¹ PLRÕK, lisa 2 p 3.4 ja lisa 3 p 3.7.

⁹² PGS, § 18 lg 1.

⁹³ PGS, § 17 lg 2.

⁹⁴ PGS, § 18 lg 2¹.

⁹⁵ PLRÕK, lisa 2 p 3.4 ja lisa 3 p 3.7.

⁹⁶ EHIS, väljavõte 10.09.2024.

⁹⁷ Direktori 07.11.2023. a käskkiri nr 3-3-16, 15.11.2023. a käskkiri nr 3-3/53, 15.11.2023. a käskkiri nr 3-3/52.

⁹⁸ Kooli õppekava, p 6.2.

Vanema avalduse alusel on koduõppel neli õpilast, kellele peab koduõppe korraldust reguleeriva määruse⁹⁹ põhjal koduõpet läbiviiv isik koostama koostöös kooliga kooli õppekavast lähtuva IÕK, milles määratakse kindlaks õpetajad, kes õpitulemuste omandamist kontrollivad. Sama määrus¹⁰⁰ sätestab, et IÕKs määratakse koduõppel õppiva õpilase hindamise korraldus, arvestades seejuures riiklikus õppekavas hindamisele sätestatud nõudeid. Tugispetsialistide sõnul puuduvad koduõppel olevatel õpilastel IÕK-d. Neile on loodud õppekaustad õppeainete kaupa, kust saavad õppeülesandeid.

Kooli juhtkond selgitas, et vanemate kaasamiseks IÕK koostamisse korraldatakse ümarlaud, kus vanematele selgitatakse, milles IÕK seisneb. Vanemate sõnul tutvustatakse neile IÕK-d ja nad annavad sellele allkirja.

4.4. Eriklasside moodustamine

PGSi¹⁰¹ kohaselt võib õpilase õppekavas sõnastatud eesmärkide täitmiseks ja talle vajaliku toe pakkumiseks lisaks tavaklassidele moodustada eriklasse. Õpe eriklassis peab olema õpilase vajadustest lähtudes põhjendatud ja ajaliselt piiritletud ning järgida tuleb HEVKO või KVNMI või mõlema soovitusi.

Eriklassi vastuvõtmise otsustab direktor.¹⁰²

EHISE¹⁰³ andmetel on eriklassides õpilased jaotunud järgmiselt: riiklikul õppekaval 26 õpilast, lihtsustatud õppel 10 õpilast, toimetulekuõppel 15 õpilast ja hooldusõppel 3 õpilast.

Eriklassides on moodustatud ka liitklasse, võtteks aluseks laste sobivuse, arengutaseme ning ressursside olemasolu.

Järelevalvele esitati direktori käskkirjad eriklassi määramise kohta 2023/2024. õa-l. 2024/2025. õa käskkirju järelevalves ei esitatud.

Kooli õppekava¹⁰⁴ sätestab, et HEVKO ettepanekul ja direktori otsusega võib ajutise meetmena tavaklassist eriklassi üle viia õpilase, kellel ei ole KVNMI soovitus eriklassis õppimise kohta. Otsuse tegemisse kaasatakse lapsevanem.

Direktori käskkirjaga¹⁰⁵ on vanema kirjaliku nõusoleku alusel eriklassi viidud üks õpilane. Käskkirjas ei selgu, milliseks perioodiks õpilane on eriklassi viidud.

4.5. Tugiteenuste dokumenteerimine

Vastavalt EHISE põhimäärusele¹⁰⁶ kantakse põhiharidust omandavate õpilaste kohta õpilaste alamregistrisse hariduslikud erivajadused, toe liik, tugiteenused ja KVNMI soovitus andmed.

EHISesse¹⁰⁷ on kool teinud sissekanded õppurite hariduslike erivajaduste ja tugiteenuste kohta 296 õpilasel (seisuga 07.10.2024). KVNMI poolt on tõhustatud tugi määratud 31 õpilasele ja eritugi 34 õpilasele. EHISE kannete põhjal ei ole kool ühe õpilase puhul rakendanud tõhustatud tuge ja seitsme õpilase puhul erituge.

12-l eriklassis õppival õpilasel ei ole eriklassi rakendamist tugimeetmena märgitud.

Käitumise tugikava on KVNMI otsusega soovitatud neljale eriklassi õpilasele, kuid EHISE andmetel neid rakendatud pole. Tugispetsialistide selgitusel käesoleval õppeaastal pole

⁹⁹ Haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määrus nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“, § 6 lg 2.

¹⁰⁰ Haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määrus nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“, § 7 lg 1.

¹⁰¹ PGS, § 46 lg 10.

¹⁰² PGS, § 46 lg 11.

¹⁰³ EHIS, välja võtte 10.09.2024.

¹⁰⁴ Kooli õppekava, ptk 9.

¹⁰⁵ Direktori 08.03.2024. a käskkiri nr 3-3/75.

¹⁰⁶ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 26 lg 2 p-d 16, 40, 41, 71.

¹⁰⁷ EHIS, välja võtte 10.09.2024.

käitumise tugikavasid eriklasside õpilastele koostatud, kuna väikeses klassis pole selle järele vajadust.

Üldist tuge rakendatakse EHISe andmetel kokku 170 õpilasele. 62 õpilasel, sh kolm KVNMI soovitusel, on märgitud hariduslik erivajadus, samas kui toe liik on märkimata, nendel õpilastel pole märgitud ka rakendatavaid tugimeetmeid. Toeliigi ja tugimeetmeteta õpilastele on kooli poolt märgitud peamiselt hariduslikuks erivajaduseks kirjutamis- ja/või lugemisraskus, arvutamisraskus või õppekeelest erinev kodune keel. Juhime tähelepanu, et EHISe sissekanded peavad ühtima tegeliku toe tagamisega ja kool peab tagama andmete õigsuse.

Kooli juhtkond selgitas, et andmed kantakse EHISesse läbi haridusteenuste haldamise süsteemi ARNO. Järelevalve ajal andmete sissekandeid korrigeeriti, kuid puudusi on jätkuvalt nii eriklassi kui toeliikide märkimises. Seega puudub ülevaade, kas kõikidele õpilastele on KVNMI soovitusel kohaselt tõhustatud ja eritoe tugimeetmed rakendatud.

4.6. Ettepanekud direktorile

4.6.1. Kajastada õppekavas, kuidas täiendav eesti keele õpe on koolis korraldatud.

4.6.2. Täiendada õpilaste eriklassi viimise käskkirju, et seal kajastuks eriklassis õppimise ajaline piiritletus.

4.6.3. Võimaldada huviringe erivajadustega õpilastele.

4.7. Ettekirjutused pidajale

4.7.1. Tagada toevajadusega õppijate andmete sisestamine Eesti hariduse infosüsteemi, lähtudes Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määruse nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“ § 26 lõike 2 punktidest 16 ja 41. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavaks saamisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.02.2025.

4.7.2. Tagada arenguvestluste läbiviimine kooskõlas põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikega 6, mille kohaselt peavad osalema arenguvestlusel õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul vanem. Täitmise tähtaeg alates õiendi teatavastegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.06.2025.

4.7.3. Tagada õpilastele tõhustatud ja eritoe rakendamine vastavalt koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 48 lõikest 1. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavastegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.02.2025.

4.7.4. Tagada individuaalsete õppekavade kinnitamine, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 lõikes 2 kehtestatust. Täitmise tähtaeg 01.01.2025.

4.7.5. Tagada õpilaste eriklassi vastuvõtmine direktori otsusega vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 46 lõikele 11 ja koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavastegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.01.2025.

4.7.6. Tagada vanema taotlusel koduõppel õppivatele õpilastele individuaalse õppekava koostamine koostöös koduõpet läbiviiva isikuga, lähtudes haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määruses nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“ § 6 lõikes 2 ja § 7 lõikes 1 kehtestatust. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavastegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.01.2025.

5. Tugispetsialistide teenuse tagamine

PGSi¹⁰⁸ kohaselt peab õpilasele koolis vajadusel tagama tasuta vähemalt eripedagoogi, logopeedi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi (edaspidi *tugispetsialistid*) teenus.

Järelevalves vaadeldi, kuidas on õpilastele tagatud tugispetsialistide teenus.

Õpetajate ja vanemate nõustamisel ning toetamisel ja õpilastele täiendava toe pakkumisel on tugispetsialistidel oluline roll.

¹⁰⁸ PGS, § 37 lg 2.

Koolis töötasid järelevalve ajal järgmised tugispetsialistid: üks sotsiaalpedagoog ja viis eripedagoogi kokku 4,3 ametikohaga, kellest üks ei vasta kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele ja üks töötab lisaks 1,0 ametikohaga õpetajana, kolm koolipsühholoogi kokku 2,5 ametikohaga, kellest kaks (kokku 2,0 ametikohaga) ei vasta kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele. PGSi¹⁰⁹ kohaselt on koolipsühholoogi kvalifikatsiooninõuded erialane magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon või koolipsühholoogi kutse ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele. Seega ei ole õpilastele psühholoogi teenus piisavas mahus tagatud kvalifikatsiooninõuetele vastavate spetsialistide poolt.

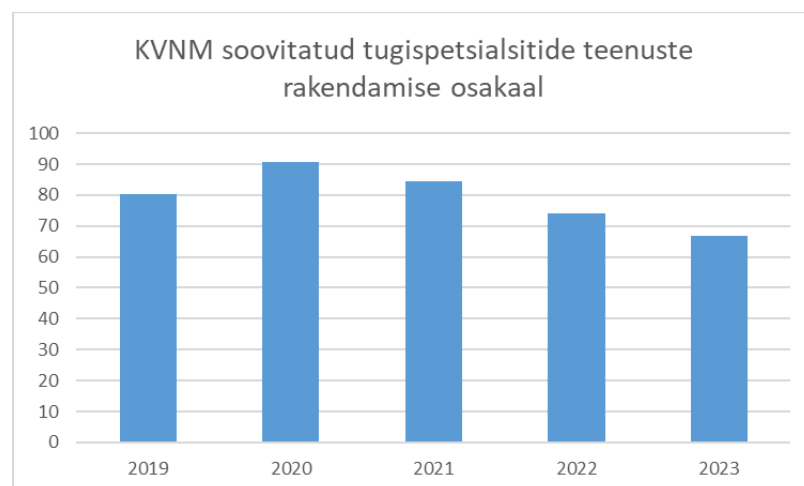
Logopeedi koolis ei tööta.

EHISE¹¹⁰ andmetel oli KVNMI poolt soovitatud logopeedi teenus tagamata 27 õpilasele, sotsiaalpedagoogi teenus pole tagatud 12 õpilasele, psühholoogi teenus 21 õpilasele ja eripedagoogi teenus kuuele õpilasele.

Tugispetsialistide sõnul on tugispetsialisti teenus tagamata riikliku õppekava järgi õppivatel õpilastel, kellel on kohandatud õpet, aga ei ole eriklassis. Koolis puudub logopeedi teenus ja HEV-õpilaste klassides on vähene psühholoogi teenus.

Lapsevanemate sõnul ei tagata lastele koolis logopeedi teenust ega pakuta ka võimalust teenuse saamiseks väljastpoolt.

Haridusandmete portaali Haridussilm andmetel on aastatel 2021–2023 tugispetsialisti teenuste rakendamise osakaal koolis vähenenud.



Joonis 1. KVNMI poolt soovitatud tugispetsialistide teenuste rakendamise osakaal Randvere Koolis aastatel 2019-2023.

Allikas: Haridussilm 04.10.2024

Juhtkonna sõnul on koolis suurenenud tuge vajavate õpilaste arv ning lisaks logopeedile on kasvanud vajadus teise sotsiaalpedagoogi järele. Pidaja sõnul kool ametikohtade taotlemiseks põhjalikku analüüsi esitanud ei ole.

Õppekava kohaselt kuuluvad kooli tugispetsialistid kooli tugimeeskonda ning nende ülesanded on õppekavas välja toodud. Nende hulgas on koostöö õpetajate ja koostöövõrgustikega, õpilaste nõustamine, dokumenteerimine.

Tugispetsialistide sõnul toimub tugimeeskonnal igal nädalal koosolek, kus arutatakse jooksvaid küsimusi ning kaardistatakse olukordi. Vajadusel kaasatakse klassijuhatajaid.

Õpetajate nõustamiseks käiakse tunde vaatlemas ning aidatakse õppematerjali kohandamisel.

¹⁰⁹ PGS, 74¹ lg 8.

¹¹⁰ EHIS, väljavõte 11.11.2024.

Vanemate sõnul peavad nad kooliga suhtlemisel ise aktiivsed olema ja tagasisidet küsima. Lapsevanemad ja töötajad tõid välja kommunikatsiooniprobleemid kriisilukordades ning info vähese liikumise eriklasside vanematele.

Koolis töötab õpilaste, õpetajate ja vanemate nõustamiseks tugispetsialistidest koosnev tugimeeskond, kuid tugispetsialistide teenused pole kõikidele õpilastele tagatud ning probleeme on info liikumisega HEV-õpilaste vanematele.

5.1. Ettepanekud direktorile

5.1.1. Analüüsida tugispetsialistide teenuse piisavust, et tagada abi kõigile abi vajavatele õpilastele. Arvestada piisavuse hindamisel ka tugispetsialistide sisulist tööd.

5.1.2. Parendada kommunikatsiooni ja info jagamist, et oluline info jõuaks õigeaegselt ja arusaadavalt lapsevanemateni, ning koostada koolile kommunikatsiooniplaan.

5.2. Ettekirjutused pidajale

5.2.1 Tagada koolis logopeedi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2. Täitmise tähtaeg 01.04.2025.

5.2.2. Tagada koolis psühholoogi teenuse osutamine kõikidele õpilastele kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2 ja § 74¹ lõikest 8 ja vastavalt käesoleva õiendi punktis 5 kirjeldatule. Täitmise tähtaeg 01.04.2025.

6. Õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon

Järelevalves kontrolliti õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavust põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses¹¹¹ sätestatule ning võrreldi EHISesse kantud andmete (väljavõte 23.09.2024) vastavust kvalifikatsiooni tõendavatele dokumentidele.

Koolis oli EHISe andmetel 23.09.2024 seisuga 69 õppe- ja kasvatusala töötajat, 17.11.2024 seisuga 77 õppe- ja kasvatusala töötajat, kellele on kehtestatud kvalifikatsiooninõuded. Kvalifikatsioon ei vasta kehtestatud nõuetele 35-l õppe- ja kasvatusala töötajal.

Ärakuulamisel andis kool teada, et kaks kvalifikatsioonile mittevastavat töötajat (õpetaja ja eripedagoog) on järelevalve ajal töölt lahkunud.

6.1. Kvalifikatsioon ei vasta kehtestatud nõuetele järgmistel õppe- ja kasvatusala töötajatel:

- 1) Klassiõpetaja (II kooliaste 19 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse;
- 2) Õpetaja (bioloogia III kooliaste 6 t, füüsika III kooliaste 8 t, matemaatika II kooliaste 5 t, III kooliaste 4 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse; õpetaja on ärakuulamise ajaks töölt lahkunud;
- 3) Õpetaja (inglise keel III kooliaste 15 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse;
- 4) Õpetaja (matemaatika II kooliaste 6 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse, töötajaga on sõlmitud tähtajatu tööleping;
- 5) Õpetaja (saksa keel II kooliaste 13 t, III kooliaste 18 t) – puudub õpetajakutse. Tema kvalifikatsioon on hinnatud nõuetekohaseks ja töötajaga on sõlmitud tähtajatu tööleping;
- 6) Õpetaja (bioloogia III kooliaste 6 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse;
- 7) Klassiõpetaja (III kooliaste 24 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse, töötajaga on sõlmitud tähtajatu tööleping;
- 8) Klassiõpetaja (I kooliaste 21 t, keh. kasv I kooliaste 1 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse;

¹¹¹ PGS, § 74¹ lg 4.

- 9) Õpetaja (bioloogia III kooliaste 8 t, geograafia III kooliaste 16 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse;
- 10) Koolipsühholoog (koormus 1,0) – puudub erialane magistrikraad või kutse; töötajaga on sõlmitud tähtajatu tööleping;
- 11) Õpetaja (tehnoloogiaõpetus III kooliaste 7 t, tööõpetus III kooliaste 1 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse;
- 12) Õpetaja (ajalugu II kooliaste 4 t, klassiõpetaja I kooliaste 17 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse;
- 13) Õpetaja (klassiõpetaja II kooliaste 15 t, matemaatika II kooliaste 10 t, loodusõpetus II kooliaste 2 t, inimeseõpetus III kooliaste 1 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse;
- 14) Õpetaja (eesti keel II kooliaste 13 t, kirjandus II kooliaste 2 t, eesti keel III kooliaste 2 t, kirjandus III kooliaste 2 t) – puudub õpetajakutse;
- 15) Õpetaja (ajalugu II kooliaste 6 t, ajalugu III kooliaste 15 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse;
- 16) Klassiõpetaja (II kooliaste 24 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse;
- 17) Õpetaja (geograafia III kooliaste 7 t, loodusõpetus II kooliaste 3 t, loodusõpetus III kooliaste 7 t) – puudub õpetajakutse;
- 18) Klassiõpetaja (I kooliaste 22 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse;
- 19) Õpetaja (matemaatika II kooliaste 5 t; matemaatika III kooliaste 19 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse;
- 20) Õpetaja (inglise keel I kooliaste 3 t, inimeseõpetus II kooliaste 1 t, ühiskonnaõpetus II kooliaste 2 t, ühiskonnaõpetus III kooliaste 6 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse;
- 21) Eripedagoog (koormus 0,5) – kuna puudub Eesti ENIC/NARIC Keskuse hinnang, ei saanud kvalifikatsiooni hinnata ja loeme kvalifikatsioonile mittevastavate hulka; eripedagoog on ärakuulamise ajaks töölt lahkunud;
- 22) Õpetaja (inimeseõpetus I kooliaste 2 t, loodusõpetus II kooliaste 3 t, eesti keel II kooliaste 11 t, kirjandus II kooliaste 4 t, eesti keel III kooliaste 2 t, kirjandus III kooliaste 2 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse;
- 23) Õpetaja (eesti keel III kooliaste 10 t, kirjandus III kooliaste 10 t, inimeseõpetus III kooliaste 1 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse;
- 24) Õpetaja (inimeseõpetus III kooliaste 1 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse;
- 25) Õpetaja (inimeseõpetus III kooliaste 2 t) - puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse;
- 26) Õpetaja (vene keel II kooliaste 3 t; vene keel III kooliaste 15 t) – puudub õpetajakutse;
- 27) Õpetaja (bioloogia III kooliaste 1 t, geograafia III kooliaste 1 t, ühiskonnaõpetus III kooliaste 1 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse;
- 28) Õpetaja (inglise keel II kooliaste 11 t, inglise keel III kooliaste 12 t) – puudub Eesti ENIC/NARIC Keskuse hinnang ja B2 tasemel eesti keele oskus;
- 29) Õpetaja (informaatika III kooliaste 11 t) – puudub kõrgharidus;
- 30) Õpetaja (õpiabi I kooliaste 2 t, eesti keel II kooliaste 7 t, eesti keel III kooliaste 3 t, inimeseõpetus II kooliaste 1 t, inimeseõpetus III kooliaste 1 t, kirjandus III kooliaste 3 t, loodusõpetus II kooliaste 2 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse;
- 31) Õpetaja (füüsika III kooliaste 9 t, matemaatika III kooliaste 24 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse;
- 32) Õpetaja (ajalugu III kooliaste 7 t, muusika I kooliaste 4 t, muusika II kooliaste 2 t, muusika III kooliaste 8 t) – puudub õpetajakutse;
- 33) Õpetaja (kunst II kooliaste 2 t, matemaatika II kooliaste 5 t, tööõpetus II kooliaste 2 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse;
- 34) Koolipsühholoog, (koormus 1,0) – puudub erialane magister või kutse. Tema kvalifikatsioon on hinnatud nõuetekohaseks ja töötajaga on sõlmitud tähtajatu leping;
- 35) Õpetaja, (kunst II kooliaste 2 t, kunst III kooliaste 12 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse.

6.2. PGS¹¹² sätestab, et koolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv peab nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust lähtuvalt olema piisav, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine.

Koolis on I kooliastme õpetajate nädalakoormus kokku 384 õppetundi, nendest 290 (76%) õpetavad õpetajad, kelle kvalifikatsioon on nõuetekohane.

II kooliastme õpetajate nädalakoormus kokku on 403 õppetundi, nendest 234 (58%) õpetavad õpetajad, kelle kvalifikatsioon vastab kehtestatud nõuetele.

III kooliastme õpetajate nädalakoormus kokku on 1406 õppetundi, nendest 834 (59%) õpetavad nõuetekohase kvalifikatsiooniga õpetajad.

Kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate poolt antavate tundide osakaal on koolis 59%, mis pole piisav lähtuvalt nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust. 31-st nõuetekohase kvalifikatsioonita õpetajast 25-l pole magistritaseme haridust, mistõttu ei ole neil lähiaastatel võimalik saavutada vajalikku kvalifikatsiooni.

6.3. Pedagoogide riigikeeleoskuse taset reguleerib Vabariigi Valitsuse määrus¹¹³, mis sätestab, et õppeasutuste juhid, nende asetäitjad ja õppealajuhatajad ning eesti keele ja eesti keeles õpetavad õpetajad peavad eesti keelt oskama C1-tasemel, kõik ülejäänud pedagoogid vähemalt B2-tasemel. Koolis töötab õpetaja, kelle ametikohal on nõutav eesti keele oskus B2-tasemel, kuid kellel vastav tase puudub. Juhime tähelepanu, et sellisel juhul ei ole alust isikuga sõlmida töölepingut. PGS¹¹⁴ sätestab, et kui haldusjärelevalve käigus on tuvastatud direktori, õppealajuhataja, õpetaja või tugispetsialisti mittevastavus kvalifikatsiooninõuetes ettenähtud eesti keele oskuse nõudele, on käesoleva seaduse § 84 lõikes 1 nimetatud järelevalveasutusel õigus teha ettekirjutus järgnevalt:

- 1) ametikoha täitmiseks isikuga, kes vastab kvalifikatsiooninõuetes ettenähtud eesti keele oskuse nõudele;
- 2) töölepingu lõpetamiseks isikuga, kes ei vasta kvalifikatsiooninõuetes ettenähtud eesti keele oskuse nõudele.

Sätestatud võimalustest lähtume ettekirjutuse tegemisel esimesest ehk ametikoha täitmine isikuga, kes vastab kvalifikatsiooninõuetes ettenähtud eesti keele oskuse nõudele.

6.4. PGS¹¹⁵ järgi võib direktor sõlmida tähtajalise töölepingu kuni üheks aastaks isikuga, kellel on vähemalt keskharidus ning kelle kvalifikatsioon ja pedagoogiline kompetentsus on piisavad, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine, ning kelle eesti keele oskus vastab keelesaaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele. Kui õpetaja vaba ametikoha täitmiseks korraldatud konkursil ei leita kvalifikatsiooninõuetele vastavat õpetajat.

Viie töötajaga, kelle kvalifikatsioon ei vasta nõuetele, on sõlmitud tähtajatu tööleping. Kui direktor sõlmib tähtajatu töölepingu nõuetekohase kvalifikatsioonita õpetajatega, siis ei korralda direktor nende ametikohtadele avalikke konkursse ja ei otsi nõuetekohase kvalifikatsiooniga töötajaid, milleks kohustab teda PGS¹¹⁶.

6.5. Seaduse¹¹⁷ kohaselt korraldab direktor õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ning teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtade täitmiseks avaliku konkursi, mille läbiviimise korra kehtestab kooli hoolekogu direktori ettepanekul.

¹¹² PGS, § 74 lg 9.

¹¹³ Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määrus nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“, § 8 p 6; § 9 p-d 6 ja 7.

¹¹⁴ PGS, § 87 lg 3¹.

¹¹⁵ PGS, § 74 lg 7.

¹¹⁶ PGS, § 74 lg 7.

¹¹⁷ PGS, § 74 lg 6.

Konkursi läbiviimise kord on kinnitatud direktori käskkirjaga.¹¹⁸ Järelevalves esitati kaks konkursikomisjoni protokoll, millest nähtub, et vabadele ametikohtadele ei ole piisavalt konkursse läbi viidud.

6.6. Järelevalves vaadeldud EHISE sissekannete (23.09.2024) ja kohapeal vaadatud töölepingute põhjal oli direktor sõlminud 26 õpetajaga tähtajalise lepingu vastavalt PGSi nõuetele, kuid töölepingud olid enne 2024/2025. õa algust lõppenud. Direktoril puudus ülevaade, milliste töötajatega on 2024/2025. õa-ks leping sõlmitud.

Juhime tähelepanu, et vastavalt EHISE põhimäärusele¹¹⁹ esitavad õppeasutused õpetajate ja akadeemiliste töötajate kohta andmed õpetajate ja akadeemiliste töötajate alamregistrisse õpetaja ja akadeemilise töötajana tööle asumise, töölt lahkumise või muude §-s 18 toodud andmete muutumise päeval, välja arvatud iga aasta septembris, kui nimetatud andmed esitatakse viie tööpäeva jooksul. Järelevalve käigus andmed EHISEs korrastati.

6.7. Direktori hinnangul on kooli pedagoogiliste töötajate kvalifikatsioon ja erialane ettevalmistus hea. Kvalifikatsioonile mittevastavaid õpetajaid motiveeritakse õppima.

Õpetajate ja lastevanemate hinnangul ei ole kõigi HEV-õpilastega töötavate õpetajate ettevalmistus piisav.

On eeldatav, et HEV-õpilast õpetab õpetaja, kes omab eripedagoogilist kompetentsi. Seega tuleks koolil pöörata tähelepanu HEV-õpilastega töötavate õpetajate kvalifikatsioonile ja täiendkoolitustele.

Õpetajatega viiakse igal aastal läbi arenguveestlusi ja koolis toimib mentorlus. Koolitusvajadused kaardistatakse arenguveestluste käigus. Vajadust tuntakse VERGE-koolituse, HEV-teemaliste ja erinevate õpikeskkondade kasutamise koolitustest. Õpetajad töid vestluses välja vajaduse meeskonnatöö koolituste järele.

6.8. Ettepanekud direktorile

6.8.1. Motiveerida kvalifikatsiooninõuetele mittevastavaid õpetajaid omandama vastavat tasemeharidust ja taotlema kutset.

6.8.2. Direktoril analüüsida õpetajatega läbi viidud arenguveestluste tulemusi, et toetada õpetajate professionaalset arengut ja planeerida eesmärgistatud parendustegevusi.

6.8.3. Kontrollida regulaarselt EHISE sissekannete aja- ja asjakohasust.

6.8.4. Tegeleda HEV-õpilasi õpetatavate õpetajate eripedagoogiliste kompetentside parandamisega.

6.8.5. Võimaldada õpetajatele kollektiivi ühtsemaks toimiseks meeskonnatöö koolitusi.

6.9. Ettekirjutused pidajale

6.9.1. Tagamaks koolis töötavate õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavus põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74¹ lõikes 4 esitatud nõuetele ja lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 7 lõikest 1, § 74 lõigetest 6 ja 7, tagada avaliku konkursi korraldamine nende õppe- ja kasvatusala töötajate ametikohtadele, kellel on olemas nõutav tasemeharidus, kuid puudub õpetajakutse, juhul, kui töötajale ei ole omistatud õpetajakutset hiljemalt 31.12.2025. Täitmise tähtaeg 31.12.2025.

6.9.2. Tagamaks koolis töötavate õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavus põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74¹ lõikes 4 esitatud nõuetele ja lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 7 lõikest 1, § 74 lõigetest 6 ja 7, korraldada avalikud konkursid nendele õppe- ja kasvatusala töötajate ametikohtadele, kellel puudub magistrakraad. Täitmise tähtaeg 01.09.2025.

¹¹⁸ Direktori käskkirjaga 04.02.2015. a nr Ü1-1.20/1.

¹¹⁹ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 22 lg 2.

6.9.3. Tagamaks koolis töötavate õpetajate kvalifikatsiooni vastavus põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse PGS § 74¹ lõike 4 nõuetele täita õpetaja ametikoht isikuga, kes vastab kvalifikatsiooninõuetes ettenähtud eesti keele oskuse nõudele. Täitmise tähtaeg 01.07.2025.

6.9.4. Tagada kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate piisavus lähtuvalt nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74 lõikest 9. Täitmise tähtaeg 01.09.2025.